

ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๔

- จากสงครามในวัยนั้น สู่การพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตราด ในวันนี้
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ สืบสานภูมิปัญญา ต่อยอดสู่การสร้างอาชีพ
- สูตรพิเศษ 1เฉพาะให้ลดต้นทุน... รายได้ดี

บรรณาธิการ

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๓ นำเสนอองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เชื่อมโยงกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจหลักการพลิกฟื้นผืนดินและพัฒนาแหล่งน้ำนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขได้แท้จริง โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นศูนย์กลางจัดความยากจน ส่งผลให้ประชาชนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พอยุ่พอกิน มีรายได้เลี้ยงชีพ และพึ่งพาตนเองได้ โดยมีศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง ทั่วประเทศ เป็นแหล่งถ่ายทอด ส่งเสริม และสาธิตวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง ดังเช่น ภาพปก ซึ่งเป็นงานหัตถกรรมทอผ้าชาวมาลายูเพชรบุรี โดยกลุ่มสตรีทอผ้าบ้านรางจิก พร้อมด้วยผลิตภัณฑ์จากศูนย์ศึกษาการพัฒนา อาทิ จักสาน กระจุย ผ้าอ้อมคราม กะปิ และผักเชียงดา

นอกจากนี้ ยังมีการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างต่อเนื่องตามแนวทางการสืบสาน รักษา ต่อยอด ดังเช่น คอลัมน์ “ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชากรชาวไทย” บทความเรื่อง “จากสงครามในวันนั้น สู่วิถีการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตราด ในวันนี้” เล่าถึงโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ช่วยฟื้นฟูพื้นที่และการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ คอลัมน์ “ตัวอย่างความสำเร็จ” บทความเรื่อง “ความสำเร็จในการปลูกหญ้าแฝก ๒๐ ปีแห่งความยั่งยืนของคุณลุงพม ชมพล” ที่สำนักงาน กปร. ติดตามและประเมินความอยู่ดีมีสุขของประชาชน และขยายผลหญ้าแฝกสู่ผู้อื่น คอลัมน์ “ตามรอยพระราชปณิธาน” บทความเรื่อง “ครองแผ่นดิน” เป็นเรื่องราวศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ : แหล่งเรียนรู้พระราชทาน ตั้งแต่เริ่มต้นการศึกษามีสังคม การดำเนินงานแบบ One-Stop Service Model งานประสบความสำเร็จถึงทุกวันนี้ คอลัมน์ “อันเนื่องมาจากพระราชดำริ” บทความเรื่อง “๔๑ ปี สำนึกงาน กปร.” มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และบทความเรื่อง “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ สืบสานภูมิปัญญาต่อยอดสู่การสร้างอาชีพ” นำเสนอผลสำเร็จโครงการที่สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพของราษฎรให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ต่อมาเป็นคอลัมน์ “สุขพอที่เพียงพอ” บทความเรื่อง “ผีเสื้อพระราชาคืนถิ่น” จากเยาวชนผู้ได้รับแรงบันดาลใจในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เติบโตขึ้นเป็นพ่อพิมพ์ของชาติที่ถ่ายทอดความรู้สู่การปฏิบัติได้อย่างงดงามและอ่อนโยน คอลัมน์สุดท้าย “เรื่องเล่าจากหลังห้อง” บทความเรื่อง “กาแฟอราบิกาปางขอน ผลิตภัณฑ์จากยอดดอย สู่อุตสาหกรรมคุณภาพชีวิต” บอกเล่าเรื่องราวการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรจากการปลูกฝิ่นสู่การปลูกกาแฟอันหอมกรุ่น

คณะบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความต่าง ๆ ที่ถูกคัดสรรมานั้น จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุขตามแนววิถีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

คณะบรรณาธิการ
วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สารบัญ

๒๓

๔๔

๑๐

๒๔

๓๗

๔๖

๔๕

๔๘

๔๑

๖๓

- **สืบสาน รักษา ต่อยอด สร้างสุขปวงประชา** ๔๘
พระราชกรณียกิจเดือนมิถุนายน - สิงหาคม ๒๕๖๕
- **ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชาราษฎร์** ๒๑
“จากสงครามในวันนั้น สู่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตราด ในวันที่”
- **ตัวอย่างความสำเร็จ** ๒๔
ความสำเร็จในการปลูกหญ้าแฝก ๒๐ ปี แห่งความยั่งยืนของคลองขุนพนม
- **ตามรอยพระราชปณิธาน** ๒๙
ครองแผ่นดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนา : แหล่งเรียนรู้พระราชทาน
- **ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ** ๓๙
ข้าวเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ - สิงหาคม ๒๕๖๕
- **อันเนื่องมาจากพระราชดำริ**
- ๔๑ ปี สำนักงาน กปร. ๔๙
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ สืบสานภูมิปัญญา ต่อยอดสู่การสร้างอาชีพ ๕๒
- โครงการประจวบชัยน้ำบ้านแม่ภา ๕๕
พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- **ศูนย์ศึกษาฯ นำพาอาชีพ** ๕๗
สูตรพิเศษ เพาะเห็ดลดต้นทุน...รายได้ดี
- **สุขพอที่พอเพียง** ๕๙
“ผีเสื้อพระราชา” คืนถิ่น
- **เรื่องเล่าจากหลังกล้อง** ๖๓
กาแพะราภิภาปางขนม ผลิตภัณฑ์จากยอดดอยสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต
- **ผลิตภัณฑ์ของศูนย์ศึกษาพัฒนาพิบูลทอง** ๖๔
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“...ทุกวันนี้ เหตุการณ์หลายอย่างที่เกิดขึ้น ทั้งในและนอกประเทศ ได้กระทบกระเทือนถึงสวัสดิภาพ ตลอดจนความมั่นคง ของชีวิตและการทำงาน ของประชาชนทุกคนเป็นอย่างมาก. จำเป็นที่ทุกคนทุกฝ่าย จะต้องทำ ความคิดจิตใจให้หนักแน่น ยึดมั่นในเหตุผลที่ถูกต้อง และประโยชน์สุขของส่วนรวม แล้วมุ่งมั่นปฏิบัติงาน ในหน้าที่ ด้วยความสมัครสมานสามัคคี ให้ก้าวหน้าไปได้ทันกับสภาวะของโลก ที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา. จึงขอให้ท่านทั้งหลาย ในมหาสมาคมแห่งนี้ และประชาชนชาวไทยทุกคน มีขวัญและกำลังใจที่ดีอยู่เสมอ รวมทั้งรักษาความดี ความสามัคคี ความสุจริต ไว้ให้มั่นคงหนักแน่น. ความสุขและความสวัสดิดีก็จะเกิดขึ้น ทั้งแก่ประเทศชาติและประชาชนพร้อมทุกส่วน. ...”

พระราชดำรัส

ในการเสด็จออกมหาสมาคม ในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พุทธศักราช ๒๕๖๕ ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย วันพฤหัสบดี ที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕

จากพระราชดำรัสดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงห่วงใยพสกนิกรชาวไทยที่ต้องเผชิญและเตรียมตัวตั้งรับกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ไม่ว่าจะเป็นภาวะเศรษฐกิจ ความไม่สงบ โรคระบาด เป็นต้น สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการเผยแพร่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริสู่ราษฎร ตามพระราชปณิธานสืบสาน รักษา และต่อยอด โดยการขยายผลความสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ราษฎร ซึ่งจะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่รุดพัน และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดมนั้นที่ความพออยู่พอกิน ดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง มีความยั่งยืนหมั่นเพียรในการประกอบอาชีพ รู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รู้จักประมาณตน และเมื่อมีรากฐานที่มั่นคงแล้วจึงขวนขวายใฝ่หาความรู้เพื่อสร้างรายได้ พัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

นอกจากนี้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอับเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่งทั่วประเทศ มีบทบาทที่สำคัญยิ่ง ในการเป็นสถานที่แสดงตัวอย่างผลสำเร็จให้ราษฎรเข้าไปเยี่ยมชม พร้อมทั้งฝึกอบรมจากองค์ความรู้และวิธีการปฏิบัติที่ได้ผ่านการศึกษา วิจัย ทดลองจนเห็นผล จึงนำมาเผยแพร่สู่ราษฎร ซึ่งผลสำเร็จดังกล่าวยังได้สร้าง เกษตรตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จและมีความสุขจากการน้อมนำแนวพระราชดำริไปใช้ในการประกอบอาชีพ เกิดเป็นแรงบันดาลใจแก่ผู้อื่นที่สนใจอยากจะทำอาชีพสร้างรายได้เลี้ยงดูครอบครัวต่อไป

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของปวงชนชาวไทย ยังได้พระราชทานความช่วยเหลือผ่านโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของราษฎรและสภาพภูมิสังคมในแต่ละพื้นที่ที่ประสบปัญหา ทั้งโครงการที่พระองค์มีพระราชดำริโดยตรง โครงการที่เกิดจากราษฎรขอพระราชทานความช่วยเหลือ (ฎีกา) และโครงการที่หน่วยงานขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย รวมจำนวน ๑๕๐ โครงการ แบ่งเป็นโครงการที่ ดำเนินการแล้วเสร็จ/ได้รับการสนับสนุนงบประมาณแล้ว ๙๓ โครงการ อยู่ระหว่างเตรียมความพร้อม/ขอรับ สนับสนุนงบประมาณ จำนวน ๓๑ โครงการ และอยู่ระหว่างสำรวจออกแบบ/ขอใช้พื้นที่ ๒๖ โครงการ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕) ผลสำเร็จของโครงการที่เกิดขึ้นครอบคลุมทุกด้าน อาทิ ด้านเกษตรกรรม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ และป่าไม้ สามารถช่วยบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ อานาราษฎรดำรงชีพได้อย่างมีความสุข มีกิน มีใช้ ได้ร่มพระบารมี เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

ฉาติรราช

เพลง โฉกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ฉีลนแปรตกรกฎ ห้อมประณตจอมโผ
เจ็ดสิบพระชันษา ตลอดตมาพระราชทาน
มุ่งมั้นพระหฤทัย นำเพ็ญให้ไทยทุกถิ่น

พสกสิ่วรวมใจ โฉวันคล้ายประสูติกาล
เมตตการุณยสำน แต่ปกษฎางค์จวนภูมิินทร์
ปวงราชฎีทั้งแผ่นดิน ห้อมรวมใจถวายพระพร

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
(นายภัททะพงศ์ เทียนศรี ผู้ประพันธ์)

“...ทุกวันนี้ปัญหาสำคัญของประเทศที่พวกเราทุกคนจะต้องช่วยกันแก้ไขก็คือ ความทิวโหยยากจน
ขั้นแค้น คนไทยทุกคนที่พอจะมีเงินควรที่จะร่วมมือกันช่วยแก้ไขสภาพดังกล่าวในบ้านเมืองของเราให้หมด
หรือทุเลาลงไป ความยากจนและความทิวโหยเป็นประเด็นใหญ่ที่สุดในการจำกัดอิสรภาพของคนเรา คนจน
ที่ติดงอมแงมก็มักจะมึนสุขภาพที่ตีไปไม่ได้ และย่อมจะต้องเกิดโรคภัยไข้เจ็บขึ้นในที่สุดซึ่งการเจ็บป่วยนี้เอง
เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ทรัพย์สินที่เขามีอยู่ต้องมลายหายสูญไป บางครั้งทีนาก็มีอยู่ทรัพย์สมบัติข้าวของที่
สะสมเอาไว้มันต้องพังทลายไป จำเป็นต้องขายเพื่อเอาเงินไปใช้รักษาตัว ลูกเด๋าที่ควรจะได้ไปรับการศึกษา
เล่าเรียนต้องเลิกเรียน เพื่อออกไปรับจ้างหารายได้มาช่วยพ่อแม่ กรณีเช่นนี้เป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าได้พบเห็น
มามากต่อมาก และเป็นแรงจูงใจให้มูลนิธิส่งเสริมศิลปะเพื่อเด็กเกิดขึ้น ความสามารถทางศิลปะของชาว
ชาวไทยนั้นเอง จะสามารถช่วยให้เขาทำงานเลี้ยงครอบครัวได้อย่างมีเสถียรภาพ...”

พระราชดำรัสสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
พระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคล ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชวังดุสิต วันศุกร์ที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๒๗

จากพระราชดำรัสดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรม
ราชชนนีพันปีหลวง มีพระราชปณิธานที่จะแก้ไขปัญหาคอขวดของยากจนของราษฎร ซึ่งทรงทราบจากการ
เสด็จพระราชดำเนินไปทรงงานเคียงคู่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
บรมนาถบพิตร โดยทรงชักจูงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรด้วยพระองค์เอง ทรงเห็นว่าทุกข้อของราษฎรนั้นรอไม่ได้
ดังนั้นแม้จะต้องเสด็จพระราชดำเนินลุยน้ำลุยป่าฝ่าดงเป็นระยะทางไกล ก็มีทรงย่อท้อต่อความยากลำบาก
มีพระราชดำริเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาให้แก่ราษฎรของพระองค์ โดยจัดทำโครงการที่หลากหลายเพื่อพัฒนา
ทั้งคุณภาพชีวิต อาชีพ และสิ่งแวดล้อม ด้วยทรงเห็นว่าราษฎรเป็นผู้มีความสามารถสืบมาแต่บรรพบุรุษอยู่แล้ว
มีพรสวรรค์ในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเกษตร ทัศนกรรม และศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ เพียงแต่ขาดผู้หยิบยื่น
โอกาสให้ราษฎรได้แสดงความสามารถออกมาเพื่อให้เขาใช้ความสามารถนั้นเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรม
ราชชนนีพันปีหลวง จึงเกิดขึ้นจากแนวพระราชดำริเพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรซึ่งครอบคลุมหลายด้าน
หลังจากนั้น พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของโครงการต่าง ๆ
เป็นเวลายาวนานหลายสิบปี ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นคือ ประชาชนมีงานทำ มีรายได้จากงานศิลปะเพิ่มเติม มีแหล่ง
อาหารที่มั่นคงจากการเกษตรกรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟูให้กลับมาอุดมสมบูรณ์
พื้นที่โครงการหลายแห่งได้รับการพัฒนาต่อยอดจนกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยม อาทิ ศูนย์ศิลปะชีพ
เกาะเกิด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
ดอยม่อนล้าน จังหวัดเชียงใหม่ ฟาร์มทะเลตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จังหวัดเพชรบุรี
 เป็นต้น ทำให้พื้นที่โดยรอบโครงการมีระบบสาธารณสุขปลอดภัยที่ครบครัน ปัจจุบันราษฎรดำเนินชีวิตได้
อย่างมีความสุขและสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ สำนัก กปร.
จึงจัดทำ “วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” โดยนำผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
มาเผยแพร่สู่ประชาชน เพื่อเฉลิมพระเกียรติและแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ขอพระองค์
ทรงพระเจริญ

อาศิรวาท

เพลง โน โลกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๕

พระแม่แห่งแผ่นดิน ขวัญชีวันปวงประชา
ทรงเป็นราชินี คู่บารมีพระทรงชัย
เป็นพระราชมารดา ของราชาผู้ทรงงาน
พระแม่ทรงสรรคิ์ศิลป์ แห่งแผ่นดิน ให้คั่นคง
สืบสองสิงหาคม น้อมประนมเทิดพระคุณ

ลูกเก้าสิบพรรษา ดิถีทองของชาวไทย
โดยเสด็จทั้ง โกลีไกล แม้ตั้งดอยแดนกันดาร
สืบทอดทุกโครงการ ดำริของสองพระองค์
ชนชื่นชีพียนอย เป็นสุขด้วยพระการุณย์
พระผู้บำเพ็ญบุญ ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.

“...ปัจจุบันนี้ประเทศทั้งหลายทั่วโลกได้ประสบปัญหาต่าง ๆ อย่างรุนแรงและกว้างขวาง ทั้งในด้านสุขภาพและเศรษฐกิจ ทุกคนจึงต้องตั้งใจให้หนักแน่นแน่วแน่ และเตรียมตัวให้พร้อม ที่จะนำพาตนเองและชาติบ้านเมืองของเรา ให้ผ่านพ้นอุปสรรคปัญหาทั้งปวงและมีความก้าวหน้ามั่นคงต่อไป ด้วยการปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สุขภาพจิตใจเข้มแข็ง เพราะสุขภาพกายและจิตที่ดีนั้น เป็นพื้นฐานสำคัญให้คนเรานำความรู้ความสามารถไปใช้ปฏิบัติงานสร้างสรรค์ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ พร้อมทั้งตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรมความสุจริต ดำเนินชีวิตด้วยความไม่ประมาท ถ้าทำได้ดังที่กล่าวมานี้ บัณฑิตก็จะเป็นผู้สามารถสร้างสรรค์ความสำเร็จและความเจริญมั่นคงให้แก่ตนเองและชาติบ้านเมืองได้สมดังที่มุ่งหวัง...”

พระโอราทสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒
วันศุกร์ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากพระโอราทดังกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงพระปณิธานอันแน่วแน่ที่จะทรงงานเพื่อแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขของประเทศ ด้วยทรงตระหนักว่าสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ชีวิตเป็นสุข คือ การมีสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ จึงทรงมีความห่วงใยและทรงช่วยเหลือราษฎรให้ห่างไกลจากโรคภัยหรือหากเกิดการเจ็บป่วยขึ้นแล้ว ให้ดูแลรักษาผู้ป่วยให้สามารถต่อสู้กับโรคภัยและมีชีวิตยืนยาวได้จากการนำความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ โดยทรงก่อตั้งสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ขึ้น เพื่อเป็นหน่วยงานในการศึกษาและวิจัยทางวิทยาศาสตร์ที่ได้มาตรฐานสากล นำไปสู่การวินิจฉัย การป้องกัน และรักษาโรค รวมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์อาสาสมัครนิสิตรวมถึงพระศรินครินทรามรราชชนนี (พอ.สว.) และหน่วยแพทย์พระราชทานจากราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ ออกหน่วยให้บริการทางการแพทย์แก่ประชาชนที่อยู่ห่างไกล ตลอดจนให้นักวิจัยของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ไปร่วมปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและเชิงลึกของผู้ป่วย เช่น การประกอบอาชีพ สุขอนามัย สภาพแวดล้อม ประวัติทางพันธุกรรม อุบัติการณ์การเกิดโรค นำมาวิเคราะห์ถึงกลไกสำคัญและปัจจัยเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความเจ็บป่วยแล้วนำไปศึกษาวิจัยในระดับห้องปฏิบัติการ เพื่อหาแนวทางการลดปัจจัยเสี่ยงเหล่านั้น ดังจะเห็นคุณประโยชน์ได้เด่นชัดยิ่งขึ้นในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในฐานะที่ทรงเป็นนักวิทยาศาสตร์ทั้งด้านเคมีและด้านวิทยาศาสตร์ชีวการแพทย์ ทรงริเริ่มให้สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ดำเนินงานวิจัยด้านการป้องกันและบรรเทาโรค COVID-19 ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้ประเทศชาติในด้านการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยามที่ราษฎรเดือดร้อนจากปัญหาที่ทั่วโลกประสบอยู่

นอกจากนี้ พระองค์มิได้ทรงดูแลเพียงสุขภาพของราษฎรเท่านั้น แต่ยังทรงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพสัตว์เลี้ยงและการป้องกันโรคภัยต่าง ๆ ที่ติดต่อจากสัตว์สู่คน จึงมีพระประสงค์ให้จัดตั้ง “โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี” ด้วยมีพระปณิธานให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไปจากประเทศไทย โดยดำเนินการจัดตั้งสถานที่สำหรับดูแลรักษาสัตว์เลี้ยงและสุนัขจรจัด เพื่อควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า เช่น ศูนย์พักพิงสัตว์จรจัดปุรินทร์และโรงพยาบาลสัตว์ที่พืชมาน อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เนื่องโอกาสวันคล้ายวันประสูติสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

ฉาติรวาท

เพ็อง โน โยกาสวันคัลล่ายวันประสูติสมเด็จพระเจ้าห้องนางเสอ
 เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณี ฉัตรราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
 ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เจ้าฟ้าแห่งวิชาการ ผู้ทรงงานเพื่อคนไทย
 ตั้งราชวิทยาลัย จุฬาภรณ์ไว้ประกาศศรี
 สรรพลสัตว์ทั้งน้อยใหญ่ นกหน้าไซร์ ให้ ชีพชื่น
 วันที่สี่กรกฎา ถึงกาลมาบรรจบตรง

ตั้งกุมทสุตฟีโล ทั้งปัญญาและความดี
 วิจัยสอทรักษ์ชีวี ที่เจ็บป่วยได้สุขคืน
 เกื้อกูลการุณย์พิน สิ่งแวดล้อม ให้คนคง
 ถวายพระพรขอพระองค์ ทรงพระเจริญตราบนาน

ควรมิควรรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
 ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
 (นายภัททะพงษ์ เทียนศรี ผู้ประพันธ์)

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันเสาร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงเปิดงานรณรงค์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวระดับประเทศ เนื่องใน “วันข้าวและชาวนาแห่งชาติ” ประจำปี ๒๕๖๕ ณ พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัยทุ่งมะขามหย่อง ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทรงสักการะองค์ประติมากรรมลอยองค์พระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และทรงรับฟังรายงานความเป็นมาของการจัดงานในครั้งนี้ จากนั้น พระราชทานของที่ระลึกแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๕ รวมทั้งผู้สนับสนุนงานด้านข้าวและชาวนา โอกาสนี้ พระราชทานพระราชดำริสเปิดงานและทอดพระเนตรนิทรรศการของหน่วยงานร่วม ประกอบด้วย กรมการข้าว กรมฝนหลวงและการบินเกษตรกร กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน และกรมหม่อนไหม

งานรณรงค์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวระดับประเทศ
เนื่องในวันข้าวและชาวนาแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๕
ณ พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย ทุ่งมะขามหย่อง อำเภอบ้านใหม่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๕

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจในพื้นที่
จังหวัดเชียงใหม่

วันจันทร์ที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการเก็บรักษาพันธุกรรมพืชเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ตามพระราชดำริ โครงการทหารพันธุ์ดี กองพลทหารราบที่ ๗ และโครงการทหารพันธุ์ดี กองพันสัตว์ต่าง กรมการสัตว์ทหารบก ค่ายตากสิน ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ทอดพระเนตรผลการดำเนินงานโครงการ อาทิ การเก็บรักษาพันธุกรรมพืช เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ โดยศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โครงการรวบรวมพันธุ์มะม่วง “เพื่อนช่วยเพื่อน” และโครงการปรับปรุงพันธุ์ไม้ผล ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ในการนี้ มีพระราชดำริแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน พิจารณาจัดหาน้ำสนับสนุนโครงการทหารพันธุ์ดี กองพันสัตว์ต่าง กรมการสัตว์ทหารบก ค่ายตากสิน ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยดำเนินการก่อสร้างสถานีสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์

พร้อมระบบกระจายน้ำ เพื่อสูบน้ำจากแก้มลิงกองพันสัตว์ต่าง และก่อสร้างห้องสูบน้ำตามความเหมาะสม เพื่อให้สามารถส่งน้ำสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการทหารพันธุ์ดี กองพันสัตว์ต่าง กรมการสัตว์ทหารบก ได้เพียงพอตลอดทั้งปี

จากนั้น เสด็จฯ ไปทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี กองพลทหารราบที่ ๗ ทอดพระเนตรการดำเนินงานของโครงการ ออกลานี ทรงเปิดป้ายศูนย์ผลิตพันธุ์สัตว์ปีกพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ในการนี้ มีพระราชดำริแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า ให้สำนักงาน กปร. สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ผลิตพันธุ์สัตว์ปีกพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่ภาคตะวันตก จำนวน ๒ หน่วย ได้แก่ โครงการทหารพันธุ์ดี กองพลทหารราบที่ ๔ ค่ายสุรสีห์ จังหวัดกาญจนบุรี และโครงการทหารพันธุ์ดี กองพลทหารช่าง ค่ายบูรฉัตร จังหวัดราชบุรี

ต่อมา เสด็จฯ ไปยังอาคารเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดที่ระลึก และมีพระราชปฏิสันถารกับทหารพันธุ์ดี กองพลทหารราบที่ ๗

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินในเขตพื้นที่
จังหวัดนครนายก

วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรโครงการทหารพันธุ์ดีและโครงการเกษตรรวมใจ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนทหารการสัตวกรรม การสัตวทวารบก ตำบลพรหมณี อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ทรงรับฟังรายงานการดำเนินงานสนองพระราชดำริ และทอดพระเนตรกิจกรรมของโครงการ อาทิ กิจกรรมแปลงปลูกผักปลอดภัย การเลี้ยงไก่ไข่อารมณี การเลี้ยงปลานิลจิตรลดาในร่องสวน การทดลองเลี้ยงกบเพื่อพัฒนาสายพันธุ์ กิจกรรมศูนย์ทดลองเลี้ยงแพะพระราชทาน โครงการเลี้ยงกระบือในโครงการเกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โอกาสนี้ ทรงเปิดศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาน้ำจืดพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่ภาคตะวันออก และโรงเรียนศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาน้ำจืด จากนั้น ทอดพระเนตรการสาธิตวิธีการเก็บไข่ปลานิลโดยการเคาะไข่ออกจากปากเพศเมีย นอกจากนี้ ทรงรับฟังรายงาน

การดำเนินงานสนองพระราชดำริในการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบอุทกภัย เมื่อปี ๒๕๕๔ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินงานสนองพระราชดำริผ่านโครงการต่าง ๆ อาทิ โครงการส่งเสริมอาชีพแปรรูปผลผลิตจากการเกษตร เช่น ผลิตภัณฑ์หมอนผลสด ผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชันโรง การผลิตข้าวปลอดภัยเพื่อบริโภค กิจกรรมสอนทำมัลเบอร์รี่เยลลี่ แยมมัลเบอร์รี่ และมัลเบอร์รี่ลอยแก้ว

ต่อมา ทอดพระเนตรแปลงเรียนรู้การทำนาของนักเรียนเตรียมทหาร และเสด็จฯ ไปยังอาคารเกษตรรวมใจพระราชทานพระราชดำริแก่ทหารพันธุ์ดี โรงเรียนการสัตวกรรม การสัตวทวารบก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความว่า “...ขอแสดงความชื่นชม ต่อไปจะทำให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป เพราะมาแต่ละปีจะมีความก้าวหน้าดีขึ้น ตั้งแต่สมัยก่อนที่เป็นโครงการเกษตรรวมใจอยู่ในบริเวณโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ก่อนที่จะทำโรงเรียนที่ขยายออกมาอยู่ตรงนี้ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ท่านก็สิ้นพระทัยการทำงาน หรือเสด็จฯ มาทอดพระเนตร คิดว่าเราทำต่อไปตามที่ มีพระราชดำริเอาไว้ ความรู้งาน ๆ ที่ได้พระราชทานไว้ จะได้ไม่สูญหายไป...”

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่
จังหวัดเชียงราย

วันจันทร์ที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงติดตามความก้าวหน้าโครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนา บ้านคองพระพร (ศูนย์การผลิตและการกระจายพันธุ์สัตว์) ตำบลป่าจ๋ว อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ทรงรับฟังการบรรยายสรุปผลการดำเนินงานสองพระราชดำริ และบรรยายสรุปผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการเพาะพันธุ์แพะ อาทิ การก่อสร้างแหล่งน้ำสนับสนุนการดำเนินงานโครงการและเกษตรกรโดยรอบพื้นที่โครงการ การสนับสนุนและจัดหาวัสดุอาหารเพื่อสนับสนุนงานด้านปศุสัตว์ การแต่งตั้งคณะกรรมการ การจัดการฟาร์มและฟื้นฟูสุขภาพแพะ การรับรองปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) สำหรับฟาร์มแพะนม การจัดการด้านอาหารสัตว์ในโครงการ แผนการจัดการผสมพันธุ์แพะ และประมาณการผลิตน้ำนมในระยะ ๓ ปี รวมทั้งทอดพระเนตรการสาธิตการรีดนมแพะ ทรงป้อนน้ำนมลูกแพะและพระราชทานชื่อลูกแพะสายพันธุ์ซามี จำนวน ๒ ตัว เป็นเพศผู้ ๑ ตัว เพศเมีย ๑ ตัว 🍃

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่
จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดศรีสะเกษ
และจังหวัดอุบลราชธานี
ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไป
ทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ
พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตาม
พระราชดำริ ณ โรงเรียนเต่าร้างตะวันตก
บ้านห้วยฆ้อง ตำบลปากอ อำเภอนามน จังหวัด
อำนาจเจริญ ทรงรับฟังรายงานการดำเนินงาน
สนองพระราชดำริและทอดพระเนตรกิจกรรมของ
โรงเรียนรวมทั้งกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
บ้านห้วยฆ้อง และการดำเนินงานกลุ่มเศรษฐกิจ
พอเพียงตามพระราชดำริ จังหวัดอำนาจเจริญ

จากนั้น เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนวัดประชาภิรมิตโสภิต
ธรรมภาน ตำบลกำแพง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ
ทรงรับฟังรายงานการดำเนินงานสนองพระราชดำริและ
ทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการตามพระราชดำริ
ของกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัด
ศรีสะเกษ ๔ โรงเรียน ใน ๔ อำเภอ รวมทั้งทอดพระเนตร
กิจกรรมของโรงเรียน ในการนี้ มีพระราชดำริแก่หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า ขอให้สำนักงาน กปร. ร่วมกับจังหวัด
ศรีสะเกษ กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณา
แนวทางแก้ไขปัญหาน้ำอุบลโคกบริเวณโคกไม่เพียงพอและคุณภาพ
น้ำให้กับกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๔ แห่ง รวมถึงขอให้ดูด้าน
สาธารณสุขด้วย

วันศุกร์ที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จฯ ไปทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ทุ่นลอยน้ำร่วมกับโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนสิรินธร อำเภอสิรินคร จังหวัดอุบลราชธานี ทรงรับฟังรายงานสถานการณ์น้ำในเขื่อนสิรินธรและข้อมูลโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ทุ่นลอยน้ำร่วมกับโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนสิรินธร เป็นโรงไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ลอยน้ำไฮบริดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก และทอดพระเนตรโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ทุ่นลอยน้ำร่วมกับโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนสิรินธรและทิวทัศน์อ่างเก็บน้ำบนเส้นทางเดินชมธรรมชาติ ซึ่งตัวอาคารเชื่อมต่อกับเส้นทางเดินชมธรรมชาติ มีลานกว้างทรงกลมรูปดอกบัว สัญลักษณ์ประจำจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่ง กฟผ. มุ่งผลักดันให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของจังหวัดและเป็นศูนย์กลางของแหล่งเรียนรู้ด้านพลังงานหมุนเวียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ผ่านมามีผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมกว่า ๒๐๐,๐๐๐ คน 🍃

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่
จังหวัดนครนายก

วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงปลูกข้าว ณ แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก ทอดพระเนตรนิทรรศการภายในอาคารอเนกประสงค์ และทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมแปลงสาธิตการเกษตรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กิจกรรมการปลูกข้าวพันธุ์ กข ๘๗ ด้วยวิธีหว่านน้ำตม โดยใช้โดรนหว่าน กิจกรรมการหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าว ปอเทืองด้วยโดรน การกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว กข ๘๗ ที่ได้รับพระราชทานไปยังสมาชิกโครงการพัฒนาแหล่งน้ำและการกระจายน้ำในพื้นที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รวมทั้งประชาชนรอบพื้นที่โครงการสวนผลไม้ภาคใต้ตามพระราชดำริ และโครงการศูนย์สาธิตการเกษตรตามแนวพระราชดำริ

จากนั้น ทรงปลูกข้าวพันธุ์ กข ๘๗ ลงในแปลงสาธิตการเกษตรที่ ๕ ด้วยวิธีหว่านน้ำตม ทอดพระเนตรนิทรรศการภายในอาคารอเนกประสงค์ และทรงรับฟังการรายงานผลการดำเนินงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม อาทิ แผนการปลูกข้าวในฤดูนาปี ๒๕๖๕ ในแปลงนาสาธิตการเกษตร โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีในการลดก๊าซเรือนกระจกจากการทำนาเพื่อลดโลกร้อน การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ การเลี้ยงปลาในนาข้าว โอกาสนี้ ทรงปล่อยปลาตะเพียนขาว จำนวน ๙ ตัว ลงในแปลงสาธิตการเกษตรที่ ๕ เพื่อเลี้ยงในนาข้าว 🌿

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่
กรุงเทพมหานคร

วันจันทร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังโรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แอท เซนทรัลเวิลด์ แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ทรงเป็นประธานเปิดงาน “มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ ๒๕๖๕” (Thailand Research Expo 2022) ในครั้งนี้ทอดพระเนตรบูธนิทรรศการของสำนักงาน กปร. ร่วมกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง จัดนิทรรศการในเรื่อง “นิทรรศการชุมชนเข้มแข็งด้วยวิจัยและนวัตกรรม” นำเสนองานวิจัย ๒ เรื่อง ได้แก่ การทดสอบคุณภาพของปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนชนิดต่าง ๆ ที่ผลิตจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และการจัดการ

ดินและน้ำให้ได้ดินครามที่มีคุณภาพ เพื่อปรับปรุงคุณภาพของเนื้อคราม โดยกำหนดจัดแสดงระหว่างวันจันทร์ที่ ๑ - วันศุกร์ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

นอกจากนี้ ในวันอังคารที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ นายลลิต ถนอมสิงห์ เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ร่วมเสวนาเรื่อง “Co-Creation รมพลังงานวิจัยและนวัตกรรมสร้างเศรษฐกิจสังคม เพื่อพื้นที่และท้องถิ่น” อีกด้วย 🌿

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่
จังหวัดเลย

วันเสาร์ที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงติดตามการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายศรีสองรัก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ทรงรับฟังรายงานการดำเนินงานโครงการและทรงปลูกต้นขุ่นเพชรราชา จำนวน ๑ ต้น จากนั้น ทอดพระเนตรการดำเนินกิจกรรมของโครงการ อาทิ การเลี้ยงเปิดบางปะกง การเพาะถั่วงอกปลอดภัย และการปลูกผักเชิงขนา รวมทั้งทรงรับฟังรายงานด้านการจัดน้ำสนับสนุนให้แก่โครงการ ในการนี้ ได้มีพระราชดำริสรุปความว่า

- ให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยน้อย พร้อมก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์และระบบกระจายน้ำให้แก่โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายศรีสองรัก และราษฎรโดยรอบพื้นที่โครงการ

ต่อมา เสด็จฯ ไปยังโครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๘ ทอดพระเนตรการดำเนินกิจกรรมของโครงการ อาทิ การเลี้ยงสัตว์ปีกพระราชทาน การปลูกพืชสมุนไพร การปลูกผักพื้นบ้านอีสาน โครงการ “ทางนี้มีผล ผู้คนรักกัน” การขยายผลโครงการทหารพันธุ์ดี “ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย” และโครงการ “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง” ไปยังโรงเรียนและชุมชนรอบพื้นที่โครงการ

หลังจากนั้น เสด็จฯ ไปยังโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ ๒๑ ค่ายศรีสองรัก อำเภอเมือง จังหวัดเลย ทรงรับฟังรายงานการดำเนินงานและทอดพระเนตรการดำเนินกิจกรรมของโครงการ โอกาสนี้ พระราชทานพระราชดำริสแก่ทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ ๒๑ ค่ายศรีสองรัก 🌿

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่
จังหวัดเชียงใหม่

วันอังคารที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ เสด็จฯ
ไปทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโรงเรียน
เทพศิรินทร์ เชียงใหม่ ตำบลน้ำบ่อหลวง อำเภอ
สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โอกาสนี้ ทรงเปิด
พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี
และทอดพระเนตรกิจกรรมของโรงเรียน ในการนี้
มีพระราชดำริ สรุปความว่า

- ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน
พิจารณาจัดหาน้ำให้แก่โรงเรียนเทพศิรินทร์
เชียงใหม่ ตำบลน้ำบ่อหลวง อำเภอสันป่าตอง
จังหวัดเชียงใหม่ โดยการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วย
ไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำจากคลองส่งน้ำสายใหญ่
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่แตงพร้อมปรับปรุง
สระเก็บน้ำเดิมของโรงเรียนจากเดิมที่มีความจุ
ประมาณ ๒,๔๐๐ ลูกบาศก์เมตร ให้มีความจุ
เพิ่มขึ้นเป็น ๒๔,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร และก่อสร้าง
ท่อส่งน้ำสูงพร้อมระบบกระจายน้ำให้แก่โรงเรียน
เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะมีน้ำสำหรับดำเนิน
กิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี 🌿

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจในพื้นที่
จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์
ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

วันจันทร์ที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังโครงการผลิตพันธุ์บวบพระราชทาน บ้านกระเบื้อง ตำบลนาหนองไผ่ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการและทอดพระเนตรกิจกรรมของสมาชิกผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ได้แก่ โครงการผลิตพันธุ์บวบพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่ทุ่งกลา บนพื้นที่ดินของนายบุญธรรม เรือนน้อย และคอกปลูกสัตว์ของนายสิทธิอินทร์สำราญ จากนั้น เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน โอกาสนี้ มีพระราชวปฏิสันถาร พระราชทานกำลังใจแก่ราษฎรและเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่เข้าร่วมโครงการ ด้วยทรงตระหนักว่าการผลิตพันธุ์ข้าว ที่ดีมีคุณภาพเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความมานะอดทนและต้องมีความละเอียดประณีตในการผลิตทุกขั้นตอน

จากนั้น เสด็จฯ ไปทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี มณฑลทหารบกที่ ๒๑ ค่ายสมเด็จพระปรมหาวชิราวุธชัยยศิก และโครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบที่ ๔ กรมทหารราบที่ ๒๓ ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทรงรับฟังรายงานการดำเนินโครงการและทรงเปิดศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาน้ำจืดพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่อีสานใต้ ส่วนแยกบุรีรัมย์ ในกรณีนี้ มีพระราชดำริแก่นายงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

● ขอให้สำนักงาน กปร. สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่ศูนย์ผลิตพันธุ์สัตว์ปีกพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่อีสานใต้ จำนวน ๓ หน่วย ได้แก่ โครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๒๓ ค่ายสุรธรรมพิทักษ์ พื้นที่อีสานใต้ ส่วนแยกนครราชสีมา โครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๑๖ ค่ายบดินทรเดชา พื้นที่อีสานใต้ ส่วนแยกไชยสาร และโครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๐๖ กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๖ ค่ายสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พื้นที่อีสานใต้ ส่วนแยกร้อยเอ็ด

โอกาสนี้ มีพระราชดำริสั่งกับทหารพันธุ์ดี มณฑลทหารบกที่ ๒๑ กองพันทหารราบที่ ๔ กรมทหารราบที่ ๒๓ และโรงเรียนในโครงการทหารพันธุ์ดี “ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย” โดยทรงชื่นชมการดำเนินงานซึ่งทำได้เป็นอย่างดี มีกิจกรรมที่หลากหลายเกิดประโยชน์แก่โรงเรียนและชุมชน ได้รับประทานผักปลอดภัย

วันอังคารที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรโครงการ “ทางนี้มีผล ผู้คนรักกัน” ตำบลช่างปี ตำบลเตล และตำบลระแงง อำเภอศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ ที่ปลูกบริเวณริมถนนสองข้างทางในหมู่บ้าน โดยพระราชทานกิ่งพันธุ์ไม้ผลพันธุ์ดีให้ชุมชนนำไปปลูกริมถนนรวมทั้งที่สาธารณะในหมู่บ้านให้คนในชุมชนร่วมกันดูแล

จากนั้น เสด็จฯ ไปยังสถานีกิจกรรมตำบลระแงง (หนองหาร) อำเภอศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริภายใต้การดูแลของศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ มูลนิธิชัยพัฒนา และทอดพระเนตรผลิตภัณฑ์ที่มีมูลนิธิชัยพัฒนาได้เข้ามาส่งเสริมและต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าหัตถกรรมพื้นบ้านตามพระราชดำริที่พระราชทานให้มูลนิธิชัยพัฒนาพัฒนาการทอเสื่ออกและการทำ

ผลิตภัณฑ์จากเสื่ออกแก่ราษฎรในจังหวัดสุรินทร์ โอกาสนี้ มีพระราชปฏิสันถารและพระราชทานกำลังใจแก่ราษฎรที่เข้าร่วมโครงการผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” สมาชิกโครงการ “ทางนี้มีผล ผู้คนรักกัน” และกลุ่มทอเสื่ออก สรุปความว่า

● ได้ติดตามโครงการต่าง ๆ มีการรายงาน ซึ่งผลการดำเนินงานมีความก้าวหน้า ถ้าทำให้ดี พืชผลก็ออกผลผลิต ชุมชนน่าจะมีรายได้เพิ่มขึ้น ผลผลิตที่ได้นอกจากการขายก็ต้องมีการแบ่งปันกัน ต้องช่วยกันทำไม้ผลมีประโยชน์ ทำให้สุขภาพดีพยายามทำให้เป็นอินทรีย์ที่สุดก็จะดี บริเวณสระน้ำถ้าเราช่วยกันดูแลก็จะร่มรื่นเป็นที่ออกกำลังกายเป็นที่พักผ่อน หรือเป็นสวนสาธารณะให้กับชาวบ้าน ขอให้ทุกคนอยู่รอดปลอดภัย มีความสุขดีทั้งกายและใจ รักสามัคคีกัน ทุกคนก็จะมีความสุขไปด้วยกัน

ต่อมา เสด็จฯ ไปยังโครงการผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน บ้านหนองแคน ตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการและทอดพระเนตรการผลิตเสื่ออกโอกาสนี้ มีพระราชปฏิสันถารและพระราชทานกำลังใจแก่ราษฎรที่เข้าร่วมโครงการ

หลังจากนั้น เสด็จฯ ไปยังศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ทอดพระเนตรผลการดำเนินงานการผลิตและการเก็บสร้างเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน โอกาสนี้ มีพระราชปฏิสันถารกับกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” จังหวัดสุรินทร์ พระราชทานขวัญและกำลังใจให้เกิดพลัง ความมานะตั้งใจผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ พระราชทานช่วยเหลือเพื่อเกษตรกรที่ประสบภัยต่อไป

วันพุธที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๒๓ ค่ายวีรวัฒน์โยธิน ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ทรงเปิด ศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาน้ำจืดพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่ ๖ ไร่ ๓ งาน ๓๕ ตารางวา และทอดพระเนตรกิจกรรมของโครงการ โอกาสนี้ มีพระราชปฏิสันถารกับกำลังพลของโครงการทหารพันธุ์ดี โดยทรงชื่นชมที่ผลการดำเนินงานก้าวหน้าไปมาก คิดนำเทคโนโลยี มาใช้บริหารจัดการ ซึ่งการดำเนินงานควรค่อยเป็นค่อยไป ไม่จำเป็นต้องมีครบทุกอย่างในเวลาเดียวกัน ควรหมั่นฝึกฝน กิจกรรมที่มีขั้นตอนง่าย ๆ แล้วขยายผลไปในกิจกรรมอื่น

จากนั้น เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนบ้านหนองคันทนา ตำบล ตาเมียง อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ ทรงติดตามความ ก้าวหน้าการขยายผลโครงการทหารพันธุ์ดี “ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย” สู่ชุมชนตามชายแดนของกองกำลังสุรนารี และ ทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ ทหารพันธุ์ดีสอนน้องนักเรียน ทำปุ๋ยหมัก การปลูกผักพระราชทาน ๑๐ สายพันธุ์ การเลี้ยงไก่ไข่ เพื่ออาหารกลางวัน

ต่อมา เสด็จฯ ไปทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนิน โครงการทหารพันธุ์ดี “ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย” บ้านหนองคันทนา ตำบลตาเมียง อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ ทอดพระเนตรกิจกรรมของโครงการและโครงการวิชาทักชุมชน กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ปราสาทตาเหมือน

หลังจากนั้น เสด็จฯ ไปยังกองพันทหารราบที่ ๒๑ หน่วยเฉพาะกิจที่ ๒ กองกำลังสุรนารี ตำบลตาเมียง อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ พระราชทานดูพระราชทานแก่ผู้แทนทหารและ ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ป้องกันชายแดนเพื่อเป็นขวัญกำลังใจ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระ เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังศูนย์พัฒนาทักษะและฝึกอาชีพคนพิการ ทางสติปัญญา ตำบลเขื่อนลึง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โอกาสนี้ ทรงเปิดศูนย์พัฒนาทักษะ และฝึกอาชีพ และทอดพระเนตรกิจกรรม ของศูนย์ อาทิ ห้องบูรณาการในการพัฒนาเด็ก ห้องฝึกอาชีพ ห้องกายภาพบำบัด และห้องฝึก สมาธิ สำหรับกิจกรรมภายในศูนย์เน้นกิจกรรม เสริมสร้างจินตนาการ ฝึกสมาธิการใช้กล้ามเนื้อ และฝึกทักษะด้านการเกษตร 🌱

“จากสงครามในอินทนนท์

สู่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอินทนนท์มาจากพระราชดำริ จังหวัดตราด ในอินทนนท์”

■ นางสาวกวลดี ปุ่มบางกะดี
กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑

เมื่อพลกนิกรไทยและประเทศเพื่อนบ้านได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบบริเวณชายแดน ในปี ๒๕๒๒ ที่ผ่านมา ครั้งนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จฯ ไปยังศูนย์สภากาชาดไทย บริเวณเขาล้าน อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ได้ทอดพระเนตรผู้อพยพชวากับพวขาด้วยพระเมตตาของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงที่มีต่อมนุษยโลก จึงมีพระราชดำริให้

สภาอากาศไทยตั้งศูนย์รับผู้อพยพ
 ชาวกัมพูชา เพื่อช่วยเหลือบรรเทาทุกข์
 จากความเดือดร้อน จากนั้นเสด็จฯ ไป
 ทรงเยี่ยมผู้อพยพชาวกัมพูชาอยู่บ่อยครั้ง
 ซึ่งในแต่ละครั้งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 จะโดยเสด็จสมเด็จพระบรมราชชนนี
 พันปีหลวง เสมือน “องค์รักษ์” คอยติดตาม
 อย่างไม่ขาดสาย โดยไม่หวาดหวั่น
 อันตรายใด ๆ ด้วยทรงยึดหลักกาชาด
 ในข้อบัญญัติช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โลก
 ร่วมกัน จึงได้พระราชทานความช่วยเหลือ
 ด้านสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 อันเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุด
 มิได้ นอกจากนั้น ด้วยพระปรีชาสามารถ
 กล้าหาญ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมผู้อพยพและลาดตระเวน
 เพื่อพระราชทานขวัญและกำลังใจให้
 เหล่าทหารที่คุ้มกันพื้นที่ในบริเวณรอบ
 ค่ายผู้อพยพชาวกัมพูชาเป็นการปกป้องและ
 รักษาความมั่นคงของประเทศชาติอีกด้วย

วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๒๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ไป
 ทรงเยี่ยมผู้อพยพชาวกัมพูชา ณ ศูนย์สภาอากาศไทย เขาล้าน จังหวัดตราด
 โอกาสนี้ ทรงเข้าร่วมคุ้มกันพื้นที่ในบริเวณรอบค่ายผู้อพยพอีกด้วย

วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔ พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี
 รองประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจาก
 พระราชดำริในพื้นที่ภาคกลาง พร้อมด้วยคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปเยี่ยมชม
 กิจกรรมภายในศูนย์ราชการศูนย์ สภาอากาศไทย เขาล้าน จังหวัดตราด

หลังจากสถานการณ์ดังกล่าวคลี่คลาย เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงทราบถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำบริเวณเขาล้าน จังหวัดตราด จึงมีพระราชดำริให้สร้างแหล่งกักเก็บน้ำขึ้น ทำให้เกิดเป็นโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดตราด จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ โครงการอ่างเก็บน้ำคลองเขาล้านอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ขนาดความจุ ๒๑๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ใช้สำหรับพื้นที่การเพาะปลูกประมาณ ๑๐๐ ไร่ ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๒๓ และโครงการอ่างเก็บน้ำคลองมะนาวอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ มีความจุ ๖๕๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ใช้สำหรับพื้นที่การเพาะปลูกประมาณ ๖๕๐ ไร่ ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๓๗ ซึ่งทั้ง ๒ แห่งดำเนินการในพื้นที่หมู่ที่ ๔ บ้านคลองมะนาว ตำบลไม้รูด อำเภอกลองใหญ่ จังหวัดตราด ส่งผลให้มีน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคบริโภคแก่ศูนย์ราชการศูนย์ สภากาชาดไทย เขาล้าน และประชาชนในบริเวณพื้นที่โดยรอบอย่างเพียงพอ

ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเสด็จสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง หลายครั้งหลายครา จึงทรงเข้าพระราชหฤทัยถึงชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่เขาล้าน จังหวัดตราด และมีพระราชปณิธานที่จะ “สืบสาน รักษา และต่อยอด” โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้องคมนตรีและคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปติดตามและขับเคลื่อนให้มีการปรับปรุงพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง จะเห็นว่าเรื่องราวทั้งหมดที่กล่าวมานั้น ไม่ใช่เพียงเพื่อพสกนิกรชาวไทยได้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่หมายรวมถึงเพื่อนมนุษย์ธรรมแก่มวลมนุษยโลกด้วย พระราชกรณียกิจที่ยิ่งใหญ่นี้เป็นพระมหากรุณาธิคุณที่จะตราตรึงอยู่ในดวงใจชาวไทยและเป็นທີ່ประจักษ์ต่อชาวต่างประเทศที่ไปเยือนแสนาน 🌿

ความสำเร็จในการปลูกหญ้าแฝก ๒๐ ปี แห่งความยั่งยืนของคุณลุงพนม

ในวันนี้ผมจะพาไปเยี่ยมชมบ้านคุณลุงพนม ชมพล เกษตรกรหอมดินที่ปลูกหญ้าแฝกมายาวนานกว่า ๒๐ ปี ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ประเภทพื้นที่ลาดชัน ในการประกวดการพัฒนาและแรงจูงใจการใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑๑ ประจำปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ จัดโดย บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) และอีกรางวัลคือ รางวัลหอมดินอาสาดีได้เด่น สาขาการอนุรักษ์ที่ดินและน้ำในปี ๒๕๖๑

■ นายสิทธิพัฒน์ จินตกานนท์
กองกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์

การเดินทางจากตัวเมืองเชียงใหม่ ไปอำเภอถลางแล้วพัฒนา ตลอดสองข้างทาง เราจะพบกับบ้านพักอาศัยที่อาศัยอยู่ร่วมกับธรรมชาติ ท่ามกลางต้นไม้ขนาดใหญ่ที่มองไปทางไหนก็มีแต่สีเขียวเข้มของใบไม้และสีน้ำตาลของลำต้น ส่วนเส้นทางเริ่มมีความชันและโค้งมากขึ้น ระหว่างการเดินทางทำให้ผมจุกคิดถึงสภาพความเป็นอยู่ของคนในชนบทที่มีความเป็นอยู่อย่างไร ความสุขของเขาเป็นแบบไหน และอะไรคือสิ่งที่ทำให้เราอยากมาสัมผัสในพื้นที่แห่งนี้

การเดินทางไปอำเภอภักดีพัฒนา ต้องผ่านเส้นทางที่คิดเคียวมีการขึ้น-ลงเขาอยู่ตลอดเวลา เมื่อเดินทางไปได้สักพัก เริ่มมีฝนตกเป็นช่วง ๆ ทำให้วิวรอบข้างมีหมอกปกคลุมไปตลอดทาง ซึ่งเป็นอีกบรรยากาศหนึ่งที่ได้รับตลอดการเดินทางในครั้งนี้

เมื่อเดินทางใกล้ถึงอำเภอภักดีพัฒนาจะเห็นการทำไร่และการทำนาแบบขั้นบันไดเป็นสิ่งที่สวยงามมากในช่วงก่อนปลายฝนต้นหนาว ได้เห็นความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติที่สวยงาม มีฝนตกปรอย ๆ ตลอดการเดินทาง เมื่อถึงอำเภอภักดีพัฒนา เราได้พักกันที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง เมื่อเปิดประตูกำลังจากรถมีลมเย็น ๆ กลิ่นหญ้าอ่อน ๆ พัดเข้ามา ทำให้รู้สึกสดชื่นเมื่อได้เห็นทุ่งนาเล็ก ๆ ที่ติดกับร้านอาหาร มีฝนตกปรอย ๆ หมูบ้านแห่งนี้มีความเงียบสงบ ทำให้ผมสัมผัสได้ถึงความสุขที่ไม่เคยสัมผัสเมื่ออยู่ในเมืองหลวง หลังจากที่ผมรับประทานอาหารเสร็จแล้ว เราเริ่มเดินทางต่อไปที่บ้านของคุณลุงพม

ระหว่างทางไปบ้านของคุณลุงพม ถนนชำรุดเนื่องจากดินที่ถล่มและน้ำฝนที่ตกลงมาได้กัดเซาะพื้นถนนทำให้เกิดเป็นแอ่งน้ำ เป็นทางน้ำไหลบนพื้นถนน บนถนนมีดินแดงและก้อนหิน ทำให้การขับรถต้องใช้ความระมัดระวังอย่างสูงเพราะเส้นทางบางเส้นทางเริ่มหายไปจากสองช่องจราจรเหลือช่องทางเดียว การเดินทางลักษณะนี้ต้องใช้ผู้ขับขี่ที่มีทักษะความชำนาญในการขับรถที่สูงและชินกับเส้นทางเขา ระหว่างการเดินทางเริ่มเห็นการปลูกหญ้าแฝกบริเวณสองข้างทาง ได้สอบถามคนในพื้นที่บอกว่า เป็นการปลูกเพื่อกันไม่ให้ดินสไลด์ลงมาหรือเป็นการชะลอน้ำ ซึ่งหญ้าแฝกจะเป็นเหมือนตาข่ายที่ช่วยพยุงดินไว้

เมื่อขับถึงจุดหนึ่งที่มีความลาดชัน รถไม่สามารถเข้าไปได้เนื่องจากถนนเป็นโคลนดินแฉะมีแอ่งน้ำไหลบางจุด และทางเข้าสวนของคุณลุงพนม ก็ยังไม่ไกลจากตำแหน่งนั้น คุณลุงพนม จึงออกมา รอจับคณะที่ปากทางเข้าสวน เพื่อนำคณะเดินทางเข้าไปชมสวนด้วยตนเอง

ในที่สุดเราก็พบกับบ้านของคุณลุงพนม สิ่งแรกที่พบคือ แนวกำแพงหญ้าที่ปลูกขึ้นเรียงรายตลอดทางเดินเข้าบ้านของคุณลุงพนม

“หญ้าแฝก... กำแพงธรรมชาติที่มีชีวิตเลย”

ผมได้อินไปะโยคหนึ่งลอมมา และในที่สุดเราก็พบกับบ้านของคุณลุงพนม

เมื่อถึงแล้วคุณลุงพนม ก็ชวนไปนั่งพักที่กระท่อมเล็ก ๆ ตรงกลางสวน และได้จัดเตรียมผลไม้ต่าง ๆ จากสวน มีอะโวคาโด กกล้วย และสับปะรด ส่วนผลไม้จากชุมชนจะมีเงาะ ฝรั่ง ไร่เมล็ด ซึ่งหวานกรอบมาก ระหว่างรับประทานอาหารผลไม้เราได้พูดคุยและแนะนำตัว ตามความเป็นอยู่ของคุณลุง

คุณลุงพนม เคยอาศัยอยู่จังหวัดเชียงใหม่มาก่อนที่จะมาทำสวนที่จังหวัดเชียงใหม่ เดิมประกอบอาชีพเป็นนักประชาสัมพันธ์ดูแลข่าวเขาและให้ความรู้ในเรื่องการทำสวน ทำไร่ จากนั้น ได้ผันตัวมาเป็นเกษตรกรปลูกทุเรียนแฝกตั้งแตปี ๒๕๔๒ ได้ทุเรียนแฝกมาจากรวมพัฒนาที่ดิน ที่เข้ามาให้ความรู้ในเรื่องของการปรับปรุงดินให้ดีขึ้น สมัยก่อนที่ดินหน้าดินไหล ยิ่งพรวนดินหน้าดินก็ยิ่งไหลลงห้วย จึงนำทุเรียนแฝกเข้ามาช่วยแก้ปัญหาในเรื่องของการชะล้างพังทลายของดินจากการทดลองพบว่า การทำสวนถาวรในพื้นที่ลาดชันจำเป็นจะต้องปลูกทุเรียนแฝกเพื่อกันหน้าดินไหล

ต่อมาคุณลุงพนม ได้มาเป็นหมอดินอาสาในปี ๒๕๔๖ ได้รับการช่วยเหลือจากรวมพัฒนาที่ดินที่เข้ามาพัฒนาในเรื่องของการวิจัย การติดตั้งและบำรุงรักษาทุเรียนแฝก ซึ่งคุณลุงพนม มีความพยายามในการค้นคว้าหาความรู้และอบรมควบคู่กันไป จึงทำให้เห็นผลของการปลูกทุเรียนแฝกซึ่งใครหลาย ๆ คนอาจจะท้อในการปลูกระยะแรก ๆ แต่การปลูกทุเรียนแฝกของคุณลุงพนมนั้นเป็นการ

“ปลูกเพื่อป้องกันและรักษาดินเป็นการปลูกแบบยั่งยืน”

พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในเรื่องของทุเรียนแฝกทรงเน้นการปลูกทุเรียนแฝกเพื่อป้องกันชะล้างพังทลายของดินและการชะลอการไหลของน้ำจากภูเขา คุณลุงพนม จึงน้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติ นอกจากปลูกเพื่อกันการพังทลายแล้ว ในส่วนของใบทุเรียนแฝกนำมาทำเป็นปุ๋ยและคลุมดิน หลังจากที่ได้พูดคุยกับคุณลุงพนมแล้ว ทำให้ผมได้จับความรู้อีกมากมายหลากหลาย นอกเหนือจากเรื่องของทุเรียนแฝกแล้วยังต้องมีความพยายามในการเรียนรู้อยู่เสมอ

คุณลุงพนม ได้พามาดูการทดลองที่นำหญ้าแฝกมาปลูกล้อมต้นอะโวคาโดต้นหนึ่งเพื่อเป็นกระถางให้ และต้นอะโวคาโดอีกต้นหนึ่งปล่อยแบบธรรมชาติ สิ่งนี้ทำให้รู้ถึงการพัฒนาที่ไม่สิ้นสุด

บ้านของคุณลุงพนม ยังเป็นสถานที่แลกเปลี่ยนความรู้ของคนในตำบลและเกษตรกรที่ต้องการความรู้เพื่อไปต่อยอดสิ่งที่ทำอยู่เป็นการให้ที่ไม่รู้จบและสานต่อในสิ่งที่คุณรักนั่นก็คือ “หญ้าแฝก” นั่นเอง คุณลุงพนมได้ฝากถึงคนที่กำลังปลูกหญ้าแฝกและหือในการปลูกหญ้าแฝกให้ลองพยายามค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ถึงผลลัพธ์ในการปลูกหญ้าแฝกและประโยชน์ของหญ้าแฝก รวมทั้งเทคนิคต่าง ๆ จะเป็นอย่างไรมาก่อนอย่าหยุดที่จะแก้ไขปัญหายังมีหน่วยงานของภาครัฐและกลุ่มคนที่จะร่วมกันแบ่งปันการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อแก้ปัญหาไม่ได้แล้ว อาจจะเป็นการแก้ปัญหาให้แก่คนอื่นอีกหลายคนที่มีปัญหาเดียวกัน อย่าหยุดที่จะพัฒนา เมื่อชมสวนเสร็จแล้ว ก่อนจากกัน คุณลุงพนม ได้เก็บผลอะโวคาโดเป็นของฝากติดไม้ติดมือให้กลับไปทานที่กรุงเทพฯ

การมาเยี่ยมชมบ้านของคุณลุงพนม ในครั้งนี้ ทำให้ได้รับรู้ถึงชีวิตความเป็นอยู่ของคุณลุงพนม การดำรงชีวิตแบบพอเพียง ดิน น้ำ อาหาร สุขภาพ ทุกอย่างสามารถเห็นได้จากสวนแห่งนี้ น้ำที่นำมาจากการรดน้ำของตนเอง อาทามาจากการเพาะปลูกทั้งข้าว ผัก ผลไม้ และเมล็ดถั่วแดง สามารถแบ่งขายเพื่อเป็นรายได้กลับคืนมาเป็นทุนต่อยอดในการทำสวน สุขภาพที่ดีเกิดจากการทำงานที่รักและสิ่งที่ลงมือทำเหมือนเป็นการออกกำลังกาย อากาศที่ดีเป็นผลที่เกิดจากการปลูกต้นไม้และการสร้างความอุดมสมบูรณ์ แต่สามสิ่งเราก็สามารถรับรู้ถึงความยั่งยืนในแบบที่ครบวงจรได้ทั้งงาน สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี อีกทั้งมีรายได้จากการทำสิ่งที่รัก เมื่อขาดเหลือสิ่งใดก็มีหน่วยงานที่คอยดูแลคอยแลกเปลี่ยนกันอยู่เสมอ วิถีชีวิตตามแนวพระราชดำริ “การพัฒนายั่งยืน” สามารถนำประโยชน์สู่ตนเองและผู้อื่น เป็นการให้ไม่รู้จัก

ตรงไหนดี : ภูมิสังคมย่อยส่วน

ท่านจักร (พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ) อดีตที่ปรึกษา กปร. องค์แรกได้รับพระราชกระแสให้นำมาถ่ายทอดมม บอกว่ามีรับสั่งให้จัดตั้งศูนย์ศึกษา ในครั้งแรกพระราชทานมาแค่ ๓ คำเท่านั้น “ศูนย์ศึกษา” ในฐานะที่เราเคยอยู่สภาพนั้น^๑ ก็นึกถึงคำว่า R&D เราหลายคนก็สรุปว่าเป็นศูนย์ R&D แต่ดีดนะ ไม่ใช่ ซึ่งเป็นความเข้าใจผิด ตอนแรกเข้าใจว่าเป็น R&D ไปกราบบังคมทูลครั้งแรก R&D ใช่หรือไม่ พระพุทธเจ้าข้า และได้พระราชทานต่อมาก็คำหนึ่ง “ศูนย์ศึกษาการพัฒนา” นั่นคือ Research (วิจัย) และ Development (พัฒนา) ทำไปพร้อมกัน ได้ผลอย่างไร มาคอยนำมาขยาย นั่นคือศูนย์ศึกษาการพัฒนา การพัฒนาทั้งหมดที่พระองค์ท่านทรงทำมาตลอด ๓๕ ปี ถึงเวลาจะต้องสรุป เพราะฉะนั้นอย่าเข้าใจผิดว่า ศูนย์ศึกษาการพัฒนา คือศูนย์ R&D แต่เป็นกระบวนการศึกษาในภาคต่าง ๆ ในลักษณะ **ภูมิสังคม** โดยวิจัยไปพัฒนาไปพร้อมกัน ซึ่งพระราชทานคำอธิบายตามมาในตอนหลัง เพราะแต่ละศูนย์ฯ นั้น ภูมิสังคมไม่เหมือนกันเลย

หากสังเกตมมรับตำแหน่งปี ๒๕๒๔ ศูนย์ฯ ทุกศูนย์ เริ่มในปี ๒๕๒๕ เกือบทั้งสิ้น จึงได้บอกว่าเป็นเริ่มต้นตอนทำ ดร. (ปริญญาเอก) ก่อนเลย คือสรุปงานที่พระองค์ทรงทำตลอดระยะเวลา ๓๕ ปี แล้วบูรณาการทั้งหมดให้มาอยู่ในศูนย์ฯ ให้ได้ ยุ่งยากตั้งแต่เริ่มหาที่ดินไหนเหมาะที่จะสรุปกิจกรรมในภูมิภาคนั้นให้ได้ ไม่ใช่ที่ว่างตรงไหนก็ไปเอาตรงนั้น ความยุ่งยากเริ่มตั้งแต่ตอนแรก ที่แคว่ ๆ เล็ก ๆ ที่จะสามารถแสดงถึงลักษณะของทั้งภูมิภาคนั้น ๆ แม้แต่การเลือกพื้นที่ก็แสดงถึงพระอัจฉริยภาพ พวกเราไม่ได้เลือก ทรงเลือกเองทุกแห่ง ทั้ง ๕ แห่ง ส่วนแห่งที่ ๖ เป็นงานพิเศษ ๕ แห่ง ทรงเลือกหมด แล้วเป็นพื้นที่ย่อยส่วนจากรวมประเทศทั้งภูมิภาคมาอยู่ตรงนั้น ถ้าใครไม่รู้เรื่องแผนที่ ไม่รู้เรื่องภูมิศาสตร์ เลือกไม่ได้หรอก

จะสังเกตเห็นได้ว่า แต่ละแห่งลักษณะจะไม่เหมือนกันเลย เหมือนกับภูมิสังคมย่อยส่วนของพื้นที่แต่ละภาค ส่วนเขาคินซอนนั้นเกิดขึ้นก่อน แต่เป็นศูนย์พัฒนาอรรถรมดา พิจารณาแล้วงานลักษณะเดียวกัน จึงเปลี่ยนชื่อจาก ศูนย์พัฒนาเป็นศูนย์ศึกษา และยกให้เป็นแห่งแรก ดังนั้น ศูนย์ศึกษาการพัฒนา จึงมี ๖ แห่ง

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

^๒ Research and Development การวิจัยและพัฒนา

หลักการของ “ศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ”

ภารกิจของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ คืออะไร

หนึ่ง เป็นสถานที่เรียนรู้ของราชการ สอนข้าราชการว่า การทำงานร่วมกันนั้นทำอย่างไร เพราะหน่วยราชการต่างกระทรวง ต่างกรม ต่างกอง มักจะแยกกันทำ แม้กระทรวงเดียวกันแต่ต่างกรม บางทีก็ยังไม่คนละทิศคนละทาง ประชาชนได้รับความลำบากมาก เพราะเข้าหาการบริการได้ยาก

สอง เป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต ทำให้ไปถึงมีชีวิต เพราะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา อย่างศูนย์ฯ ห้วยฮ่องไคร้ เริ่มจากเป็นป่าโปร่งแล้วไปเป็นป่าเบญจพรรณ จนกลายเป็นป่าดิบชื้น มีการเปลี่ยนแปลงไม่คงที่ มีการเจริญเติบโต หรือมีการพัฒนา เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

สาม เป็นสถานที่ให้ข้าราชการมาทำงานร่วมกัน แบบ One-stop Service เป็นเกษตรกรรมที่อยู่ยากมาก จะเอาดินมาตรวจสถานีพัฒนาที่ดินอยู่มุมหนึ่ง เข้ามาทั้งที่อยากได้พันธุ์ข้าวสักถุงแต่สถานีข้าวก็อยู่อีกแห่งหนึ่ง อยากได้พันธุ์ปลาสถานีประมงก็ไปอยู่อีกที่ กว่าจะได้ของครบ ต้องจ่ายค่ารถไปไม่รู้เท่าไร ศูนย์ราชการที่แจ้งวัฒนะ หรือที่เชียงใหม่ ก็มี แต่ไม่ใช่ศูนย์บริการ ศูนย์ราชการแบบนั้นคือเอาหน่วยงานราชการมาทำงานแห่งเดียวกัน แต่ไม่ใช่ศูนย์บริการสำหรับประชาชน จะขอใบอนุญาตอะไรสักใบได้ไหม ขอใบขับขี่ได้ไหม ขอทำบัตรประชาชนได้ไหม แต่ที่ศูนย์ศึกษาฯ เป็น One-stop Service ต้องการปฏิรูปการให้บริการของราชการมาอยู่ร่วมกัน ช่วยลดค่าใช้จ่ายด้วย ทั้งเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ก็ใช้ร่วมกันได้เป็นการประหยัดงบประมาณและให้ความสะดวกแก่ประชาชนในการรับบริการจากรัฐ ถ้าใครถาม ทำไมไม่สร้างเยอะ ๆ ก็ต้องขอบอกว่า พระองค์ท่านไม่ใช่รัฐบาล ไม่ใช่กระทรวง ได้แต่ทำตัวอย่างให้ดูเท่านั้น หลักก็ต้องจำไว้ อย่าไปรักจู้จ้อกับราชการ นี่เป็นหลักการตั้งแต่แรกเลย ทุกพระราชดำริต้องมีการตรวจสอบก่อนว่าหน่วยงานไหนทำใหม่ ถ้ามีเราไม่ทำ เพราะไม่อย่างนั้นสถาบันจะไปก้าวก่ายหน่วยงานราชการ นอกจากหน่วยงานราชการ มาขอว่า โครงการนี้เร่งด่วน ประชาชนมีความจำเป็น แต่งบยังไม่มา ขอมาเป็นโครงการแบบนี้ได้ พอได้มีเหตุมีผลอธิบายได้

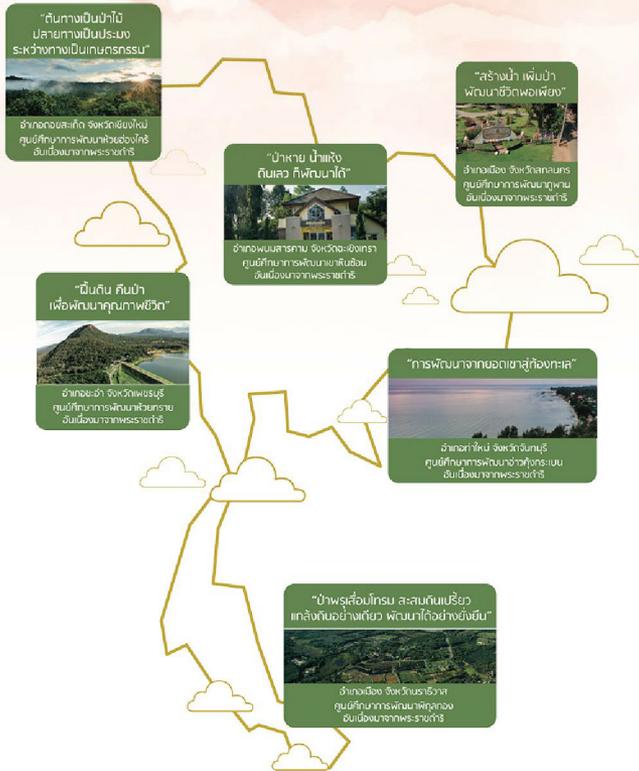

One-stop Service Model

ผลสำรวจ ๖ ศูนย์ฯ เจอดิน ๖ อย่าง เพราะฉะนั้น การบริหารแต่ละอย่างของพระองค์ท่านทรงอัจฉริยะมาก ทรงเลือกพื้นที่ ๖ แบบไม่เหมือนกันเลย ดิน น้ำ ลม ไฟ ต่างกัน ย้อนกลับไปในเรื่องที่ทรงสอนเรื่องภูมิสังคม แต่ละแห่งจะมีลักษณะจำเพาะของเขา เพราะฉะนั้นจะถอดบทเรียนให้จบต้องเรียนทั้ง ๖ ศูนย์ เพราะแต่ละศูนย์ จะไม่เหมือนกัน แต่หลักการอย่างหนึ่งที่เหมือนกันคือ เป็นแหล่งให้บริการเบ็ดเสร็จที่สุดเดียว ที่เราชอบพูดกัน คือ One-stop Service เพราะจุดอ่อนของข้าราชการนั้น ไม่สามารถเอื้ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนได้ เพราะเขาแยกกันอยู่หมดเลย กรมชลประทานไปทาง กรมป่าไม้ไปทาง ชาวไปอีกทาง พืชไปพืชสวนไปทาง ที่นาที่ดินไปทาง ไม่เคยอยู่ด้วยกัน

ศูนย์ฯจริง ๆ มี ๖ แห่งเท่านั้น ทรงปฏิรูประบบราชการให้ดูเลย ๑๕ - ๑๖ หน่วยงานไปรวมอยู่ที่เดียวกัน

รวบรวมการบริการให้ประชาชนโดยไม่ต้องตระเวน เพราะกว่าจะได้ของครบก็ต้องตระเวนทั่วไปหมด แล้วแต่ละแห่งบางที่อยู่ใกล้กันมาก ประชาชนได้รับการบริการลำบากกันอย่างมาก ทรงทำให้ดูและทำให้เป็น One-stop Service แล้วค่าใช้จ่ายก็ลดลง เพราะมี ๑๕ หน่วย ค่าใช้จ่ายมันก็เป็น ๑๕ ยูนิต แต่พอรวมเป็นหนึ่งแล้วนี่ค่าใช้จ่ายลดได้มาก ไม่ต้องมีรถ ๑๕ คัน ไม่ต้องมีรถแทรกเตอร์ ๑๕ คัน เจ้าหน้าที่ไม่ต้องดูแลด้วย ๑๕ ก็น้อยลงทุกอย่าง และช่วงค่อนข้างใหม่ ๆ ก็ชื่นชมกันใหญ่ แต่พอตอนหลังแนวความคิดดังกล่าวนี้ ไม่ได้มีการปฏิบัติ มาดูงานเฉียด ๆ แต่หน่วยงานราชการ ไม่ได้นำกลับไปปฏิบัติ ไม่ได้ทำให้สถานการณ์ดีขึ้น เดียวนี้ก็เหมือนกันก็แยกกันอยู่ ไม่มีที่แห่งเดียวจะเบ็ดเสร็จได้ ซึ่งได้ทรงแสดงให้เห็นดูอีกว่า หลักการนั้นก็คือให้เรารู้จักใช้ ดิน น้ำ ลม ไฟ อย่างสมบูรณ์ และวิธีนี้แต่ละอย่างก็แตกต่างกันไปตามภูมิประเทศ

กำเนิดศูนย์ศึกษาศาการพัฒนานวน์เนื่องมาจากพระราชดำริ

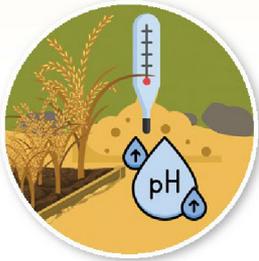
เมื่อเริ่มตั้งศูนย์ศึกษาศาการพัฒนานวน์เนื่องมาจากพระราชดำริ เสด็จฯ ไปที่แรกคือ ทิวทชาย เริ่มก่อนแต่เสร็จทีหลัง เพราะมีปัญหาหลายเรื่อง ประชาชนไม่ยอมเดินขบวนขัดขวางเพราะบางกลุ่มเสียประโยชน์ และรุกที่ดินอยู่แต่เราก็ว่าของเราไปเรื่อย ๆ ก็เลยกระโดดไปศูนย์ฯ พิกุลทองเลย รับสั่งว่า "ภาคใต้มีโครงการเยอะนะ แต่เวลามีแขกมาไม่รู้จักเอาโครงการไหนไปโชว์เขา ให้เขาไปเที่ยวก็ไม่รู้จักพาไปที่ไหน เพราะมันกระจัดกระจายเป็นโครงการเล็กโครงการน้อย ฉะนั้นให้ไปตั้งศูนย์ศึกษา" และทรงชี้พื้นที่ให้เลย เอาหน้าวังนี้แหละ สะดวกดี ไครมาใครไปก็ลงไปที่ตรงนั้น ให้ดูเป็นทางการเลย ตอนนั้นมันงั้น ๆ อยู่ พื้นที่ก็เป็นที่น้ำท่วม มีที่นิดเดียว รับสั่งว่าถ้าไม่พอให้ไปซื้อที่เพิ่มเติม

ตรงนี้ต้องเอ่ยถึงคนคนหนึ่งคือ ผู้ว่าชิต นิลพานิช* ถ้าไม่ได้ผู้ว่าชิต ศูนย์ฯ พิกุลทอง จะสำเร็จหรือไม่ ยังไม่รู้เลยเวลาใครทำอะไรให้เรา ต้องจำให้ได้เพราะต้องให้เกียรติเขา งานหลายอย่างเราต้องพึ่งคนอื่น ผู้ว่าชิตขยันมาก เมื่อมีพระราชกระแสให้ซื้อที่เพิ่ม ก็ดำเนินการเลย เป็นผู้ว่าที่ขยันที่สุดเท่าที่ผมเคยเห็นมา ประชุมประชาชนก็ไปร่วมด้วย มีบางคนลุกขึ้นค้าน เพราะบางคนไม่เห็นด้วย ผู้ว่าชิตก็ใจเย็นมาก พูดตะลอมอธิบายไปเรื่อย ๆ และเล่าอรรถรรมมาก จำได้ว่าใช้เวลาไม่นาน จนถึงบิ่ซื้อที่ดินได้ ชาวบ้านยอมขายให้

เนื่องจากสถานการณ์ไม่ค่อยปกติกัน แต่ไม่รุนแรงเท่าปัจจุบัน จึงดำเนินการอย่างรวดเร็ว ออกแบบเสร็จก็ให้ทหารช่าง หรือหน่วยทหารพัฒนาดำเนินการ

* พระคำทัก ทักฉิมราชนิเวศน์ จังหวัดนราธิวาส
 * นายชิต นิลพานิช อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส

ทหารพัฒนาทำงานทั้งกลางวันกลางคืน มีชาวบ้านมาร้อง อันนี้แสดงให้เห็นถึงความเร็ว การทำงานตอนกลางวัน การวัดต่าง ๆ ก็ไม่แม่นยำ ชาวบ้านมาร้องบอกว่าทำถนนผ่าเข้าไพบ้านเขาเกินที่หน้าบ้านเขาไป ต้องไปเจรจาเอาเงินชดเชยไปให้ ทำเร็วเกินไป ชาวบ้านตื่นมาตอนเช้ามีถนนตัดผ่านสนามหน้าบ้าน ที่หายไปครึ่งหนึ่ง ชาวบ้านเขาก็ไม่ได้ติดใจอะไร แต่เอาเงินไปใช้ด้วยความรวดเร็วบางทีก็ต้องระมัดระวังเหมือนกัน

ศูนย์ฯ พิกุลทอง ถือเป็นงานที่โหดมาก เพราะเจอปัญหาร้อยแปด ไม่ใช่ปัญหาดินอย่างเดียว มีบันทึกที่ได้พระราชทานมาเป็นกระดาษ ๑ แผ่น พิมพ์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ทรงวิเศษที่ดินแต่ละแห่ง ทรงพิถีพิถันอย่างมาก รู้สภาพดินที่นั่น ลักษณะดินเป็นอย่างไร มีปัญหาซับซ้อน ไม่เคยเจอที่ไหนดินมีปัญหา น้ำมีปัญหา สภาพแวดล้อมมีปัญหา และเป็นปัญหาที่แปลกด้วย อันเป็นที่มาของ คำว่า **พรุ** เราก็ไม่รู้จักมาก่อนว่าพรุคืออะไร

ก่อนที่จะมาทำที่พิกุลทองนั้น พระองค์ท่านก็ได้ลงไปขุดคลองมูโนะเพื่อลดระบายน้ำออก เพราะที่มูโนะเป็นพื้นที่น้ำขังใน ๓ จังหวัด ยะลา ปัตตานี

นราธิวาส มีเกือบ ๕ แสนไร่ที่ทำประโยชน์อะไรไม่ได้เลย ทำทดลองเพื่อศึกษาดูว่าจะแก้ไขต่อไปอย่างไร ทรงวิเศษที่ทุกอย่างและบันทึกไว้

เริ่มสร้างศูนย์ฯ ก็ได้สร้างอ่างเก็บน้ำใกล้บ้าน ผู้ใช้เครื่องมือที่ทรงใช้ตลอดเวลาในการแก้ไขปัญหาดิน ลักษณะต่าง ๆ ก็คือ เอน้ำเป็นยาอย่างเดียว ทรงใช้ตำรับเดียวกัน จำได้ว่าอ่างเก็บน้ำใกล้บ้าน ปีแรกใช้ไม่ได้เลย น้ำเป็นกรดอย่างแรงที่สุด ทรงบอกให้ระบายออกไป รอให้น้ำใหม่ เหมือนซักผ้า ทำอย่างนั้นอยู่ ๓ - ๕ ปี ก็ค่อย ๆ เกล็ดรดกำมะถันให้จางลงจนกระทั่งคุณภาพน้ำเริ่มดีขึ้นเรื่อย ๆ ก็เริ่มใช้การได้ อย่างที่ส่งถัดไปก็เริ่มขุดคลองน้ำแบ่ง โดยแบ่งแยก น้ำมีกรดไปอีกหนึ่งน้ำจืดไปอีกซีกหนึ่ง

สุดท้าย ศูนย์ฯ พิกุลทองที่มีปัญหาเรื่องดินเป็นหลัก พระองค์คือผู้อำนวยการศูนย์ฯ มาจากกรมพัฒนาที่ดิน จะเห็นว่าผู้อำนวยการศูนย์ฯ นั้น ไม่ได้มาจากที่เดียวแล้วแต่การศึกษาศูนย์ฯ ศึกษา นั้น ๆ ว่าหนักไปทางไหน ตรงนี้เป็นเรื่อง ดิน กรมพัฒนาที่ดินก็รับไปดำเนินการ

ย้อนกลับไปสู่นัยฯ ห้วยทราย ตามกฎหมายพื้นที่ เป็นเขตอุทยานสัตว์ ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๖ ที่เรียก ห้วยทราย ไม่ใช่มีทราย แต่เป็นเนื้อทราย เพราะฉะนั้นตรา ของห้วยทรายในตอนแรกจึงมีรูปเนื้อทราย (กวางชนิดหนึ่ง) มีเนื้อทรายเต็มเลย ก็เลยมีโครงการขยายพันธุ์เนื้อทราย เพราะออกมาหลายร้อยตัว พื้นที่นี้สำนักงานทรัพยากร สหประชาชาติจัดริย์ดูแลอยู่ แต่คนบุกรุกเข้ามาเต็มพื้นที่ มีเรื่องของอิทธิพล ผู้กินหลายปี ขุนแรงถึงขนาดมีการ เขียนจดหมายไปฟ้อง UN (องค์การสหประชาชาติ) วันเสด็จฯ วันหนึ่งมีแผนจะนำคนไปนอนขวางถนน ขวางขบวนเสด็จฯ แต่ไม่ได้ทำ บางครั้งตำรวจก็เอาไม่อยู่ มีเจ้าหน้าที่บาดเจ็บและเสียชีวิต

การดำเนินโครงการตอนต้น อย่างนี้ว่าจะราบรื่น เรียบร้อย มีการตายเกิดขึ้น แม้กระทั่งตัวเราเองก็เกือบแม่ ก็มีการกลับแกล้งมาเรื่อย พอโครงการห้วยทราย เริ่มดำเนินการฝ่ายเสียประโยชน์ มีญาติทำงานอยู่ใน หน่วยงานแห่งหนึ่งก็แกล้ง มาขอหุบเสาดูเหล็กข้างใน เพื่อถักเส้นถักจับเป็นต้องโทรหาผู้บริหารของหน่วยงานนั้น ก็รับทราบว่าจะไม่ได้มีคำสั่งให้ไป

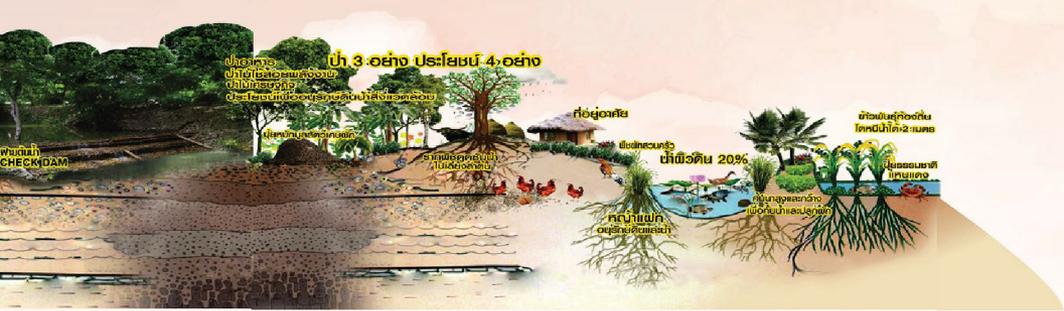
ปัญหาถัดมา ห้วยทรายนี้เจอปัญหาหนักหนา สาหัส หนักมากที่สุดใน ๖ ศูนย์ วันดีคืนดี มีสนามกอล์ฟ มาล้อมรอบและตัดทางน้ำหมด มีการบุกรุกเข้าไปเอา ที่ป่าสงวน ตามมติ ครม. ไปออกโฉนดกัน โดยมี เจ้าหน้าที่ยกขบวนไปแล้วร่วมด้วย เราสู้รบสู้กับแดง (พล.ต.ท.อิระเดช รอดโพธิ์ทอง) อดีตผู้อำนวยการ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ นี้เราใจถึงเหมือนกัน พอตกลงกัน เอาการแทรกเตอร์ไถเลย ไถเป็นถนน รอบอ่าง ไตรข้ามถนนมาเจอกัน นักเลงมากก็นักเลงไป ไม่รู้ผ่านมาได้ยังไง ยุคนี้สบายขึ้นเยอะ ตอนนั้นถึงขนาด จะฆ่าฟันกันเลย ตื่นเข้ามาฉกกันเป็นเส้นแดง ผ่านเข้ามา ก็จัดการเลย เจอมาทุกแบบ บางทีเราเจอปัญหาต้องใช้ ความสุขุม ใช้กลยุทธ์ถักมิด และเครื่องไม้เครื่องมือนานา

ประการ คนบางประเภทก็ต้องเข้าหา จนผลสุดท้าย เกิดความสำเร็จ

ในสมัยก่อนคนที่เป็นผู้อำนวยการศูนย์ศึกษา การพัฒนา ไม่กรมชลประทาน ก็กรมพัฒนาที่ดิน แต่ที่นี่เป็นตำรวจตระเวนชายแดน เพราะมีพระราชา ประสงค์ให้เป็นที่พักของ ตชด. ด้วย เนื่องจาก ตชด. ต้องทำงานกับประชาชน ผลสุดท้าย ห้วยทรายก็ผ่าน อุปสรรคมากมายมาได้ และเน้นหนักไปในเรื่องป่าไม้ เพราะทฤษฎีหมไปหมด รับสั่งว่า ตั้งแต่เขตชะอำเรื่อย ลงใต้ไปถึงกุยบุรี ชาวบ้านตัดไม้ทำลายป่า สมัยผมเด็ก ๆ ผ่านไปแถวนั้น ชาวลับต้องซื้อถ่าน เขาวางขายอยู่ข้างทาง เต็มไปหมด ชื่อเป็นกระสอบ ๆ แสดงว่าตัดไม้ทำลายป่า กันเยอะมาก จึงรับสั่งว่า อีกหน่อยก็เป็นที่เขาทราย ถ้าเราไม่ทำอะไร แล้วถ้าไปอ่านในเอกสารที่ได้พระราชทานมา จะเห็นว่าลักษณะดินเป็นดินทราย ดินแห้งจิมทะเล ทำยากที่สุดเลย แต่ผลสุดท้ายก็ทำได้สำเร็จ ที่แห้งแล้ง ก็กลับดินมาอุดมสมบูรณ์ ตอนนี้ ก็กลายเป็นป่า หลังจาก กระบวนการต่าง ๆ เกิดขึ้น ก็ต้องเอ่ยชื่อคนคนหนึ่ง คือ พี่อารี สุวรรณจินดาฯ คนนี้ก็ทุ่มเทมาก แต่ละแห่ง ก็จะมีพระเอกอย่างนั้นแหละ

* ว่าที่ ร้อยตรี อารี สุวรรณจินดา อดีตป่าไม้จังหวัดเพชรบุรี และอดีตผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จังหวัดเพชรบุรี

ชนิดแรก คือ ไม้เนื้อแข็ง สำหรับปลูกบ้าน ทำรั้ว พวกนี้ส่วนมากโตช้า แต่ไม่มีปัญหาเพราะนาน ๆ ใช้ก็ไม่ได้ปลูกบ้านทุกวันหรอกได้

ไม้ที่สอง คือ ไม้กิน ทุกอย่างทั้งไม้ผล ไม้ดอก จะกินอะไรก็มีอยู่ในป่า จะกินอะไรก็เดินเข้าไป อันนี้ต้องโคทุกวัน งอกทุกวันเพื่อให้มีทยอยกินได้ทุกวัน

ไม้ที่สาม คือ ไม้เชื้อเพลิง เพราะเราพวกเราอยู่ในวัฒนธรรมเรามาแล้ว แต่ชาวบ้านเขาไม่มี เมื่อใช้ฟืนมันก็ต้องมีต้นไม้อีกประเภท คือแตกเร็ว แตกให้ทันกับการถูกเผา ในอัตราหมุนเวียนของการใช้ เพราะฉะนั้นประโยชน์สามอย่างเกิดขึ้นแล้ว **ปัจจัยที่หนึ่งเพื่อกิน ปัจจัยที่สองเพื่อใช้งาน ปัจจัยที่สามสำหรับใช้สอย และประโยชน์ที่สี่ก็คือเป็นบ้านนั่นเอง** พร้อมกันนั้นก็ให้เป็นโรงเรียนด้วย แต่ละมุมของห้วยสองไร่ไร่ ปศุสัตว์ก็มี แต่สอนไม่ใช่แบบที่เคย ๆ ทำกัน แบบที่เคยทำกันหากจะเลี้ยงสัตว์เพื่อขายนั้นต้องตัดหางปลา ก่อน แล้วสร้างเป็นฟุ้งหญ้า แต่พระองค์ท่านกลับกันเลย เอาปศุสัตว์เข้าไปอยู่ในป่า ให้มันเดินไป กินไป ถ่ายไปเป็นปุ๋ย ปรับให้เข้ากับอีกคำหนึ่งที่เรามาเรียนรู้อีกหลังคือ **ภูมิสังคม** ปรับกิจกรรมให้เข้ากับภูมิ ไม่ใช่ตัดแปลงภูมิให้เข้ากับกิจกรรม มีการสอนป่าเศรษฐกิจ ที่มีหน่วยงานราชการเข้าไปเต็มไปหมด ทั้งกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง ใช้ประโยชน์ให้เต็มที่ ผลสุดท้ายความชื้นเกิดขึ้น ป่าก็กลับคืนมา พอปากกลับมา สัตว์ป่าก็กลับคืนมา

วันนี้มาอินตี่มันถูกเป็นฝูง ๆ ซีริคกลับมาแล้ว และปล่อยให้ลงเบื้องล่างต่อไป หลังจากทีปลูกต้นไม้เสร็จเรียบร้อยแล้ว อย่างที่กล่าวไว้ จากนก ผ่านนก สุ่มหนานที น้ำนั้นปลูกต้นไม้ส่วนหนึ่ง มาพักอยู่กลางเขา ห้วยสองไร่ที่นี่จำลองชัดเจน ภาพภูมิประเทศ เพราะดินเขาก็มีอ่างเก็บน้ำ ฉะนั้นจากยอดเขากลางเขา ถึงดินเขาน้ำจะถูกกักเก็บในป่าบนเขา อ่างเก็บน้ำบนเขา และดินเขา น้ำจึงถูกพักเป็นระยะ แต่จะทำหน้าที่ตลอด ทำหน้าที่จนกระทั่งลงแม่น้ำปิง ลงเขื่อนภูมิพล จำได้วันแรกไปก็ยังไม่เขียว

เท่าไรๆ รั้งสังเลย เจ็ดปีนั้นจะทำให้มันเขียว ประการกลางโครงการเลย ผมก็ไปขออนุญาตใช้ ๗,๐๐๐ ไร่ เสด็จฯ มาทอดพระเนตรเป็นระยะ ๆ ผลก็สำเร็จ จากป่าที่สูญสลายเป็นป่าโปร่ง เป็นป่าเบญจพรรณ และป่าดิบชื้น โดยสรุป ทรงแสงแสดงให้เห็นว่าสามารถเอาป่าคืนมาได้หมด เพียงแค่ทำกันจริง ๆ โหม ถูกต้องตามหลักวิชาใหม่ บทเรียนพระองค์ท่านวางไว้ให้หมดแล้ว

ศูนย์ฯ อุทยาน พระองค์ท่าน ไปหาพื้นที่ที่ยังไม่ได้ อีกวันหนึ่งรั้งสังว่า เอาน้ำก่อนก็แล้วกัน จึงไปสำรวจอ่างเก็บน้ำก่อน พออ่างเกิดขึ้นแล้วก็เริ่มส่งน้ำ ชาวบ้านก็ล้มตาอ้าปากได้ บังเอิญไปเจอพื้นที่ป่าสงวนนานกเค้า ก็รับสั่งเอาตรงนั้น ก็รับสั่งเอาตรงนั้นเลย เพราะมีน้ำแล้ว ศูนย์อุทยานก็เลยเกิดขึ้น ตอนข้างจะรวดเร็ว เพราะปัญหาที่ดินก็ไม่มี คนบุกบุกก็ไม่แสดงตัวที่อุทยานนี้รู้สึกจะง่ายที่สุด

ศูนย์ฯ อ่าวคังกระเบน เปิดประวัติดูแล้ว ที่มีบ้านที่คิดว่า รับสั่งกับผู้ว่าฯ ให้ทำสถานีประมง อาจจะมีรับสั่งก็ได้ แต่การเกิดของคังกระเบนมันคนละเรื่อง เริ่มจากฝ่ายทหารก่อน ตอนนั้นรบกัน สิ่งที่น่ากลัวมาจากด้านตะวันออก เพราะจะเน้นทหารเลือกก็เลยมากราบบังคมทูล บอกว่าอยากตั้งศูนย์ฯ ตรงนี้ เพื่อความมั่นคง ตรงคังกระเบน มีคนมาเล่าให้ฟังแบบนี้

วันหนึ่งรับสั่งกับท่านจักร ท่านจักรก็ให้ผมไปด้วย ไปดูซิว่าเรื่องราวเป็นอย่างไร พื้นที่เป็นอย่างไร จำได้ว่าเอา ฮ. (เฮลิคอปเตอร์) ไป ขึ้นไปที่เห็นสภาพแบบทุกวันนี้ จังหวัดก็ร่วมไปด้วย เสนอให้สร้างพระตำหนัก แต่ตรงไม่เห็นด้วย แล้วรับสั่งว่า ดีเหมือนกัน ศูนย์ทะเลยังไม่มี จากนั้นก็รับสั่งให้เราไปดำเนินการแทนทหาร ก็เลยไปทำที่ศูนย์ฯ อ่าวคังกระเบน ที่มีปัญหาที่ดินพอสมควร ส่วนมากจะต้องจัดซื้อ ใช้เวลานาน เพราะบางรายไม่ยอมขาย สุดท้ายก็เกิดขึ้น แต่ศูนย์ฯ นี้ก็แปลก ตอนเกิดขึ้น CIDA* เกิดสนใจ ซีต้า คือหน่วยงานความร่วมมือ

ด้านการพัฒนาของแคนาดา สนใจมากอยากจะมาช่วยช่วยเหลือเป็นร้อยล้านเลย เกือบจะทั้งศูนย์ เนื่องจากเน้นไปที่ประมง ศูนย์ฯ นี้ก็เป็นกรมประมงดูแล ภารกิจคังกระเบนนั้น ไม่ใช่กิจกรรมที่อยู่ริมทะเลเท่านั้น ไล่ตั้งแต่ริมทะเล ระหว่างทะเล และขึ้นบกด้วยแต่กิจกรรมระยะหลังบนบกไม่ค่อยมีมากนัก เริ่มตั้งแต่พื้นป่าชายเลนให้กลับคืนมา เลี้ยงกุ้งแบบปิด ดำเนินการจนเป็นแบบทุกวันนี้

* CIDA หน่วยงาน The Canadian International Development Agency

วันพุธที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ลงพื้นที่จังหวัดสกลนคร เพื่อติดตามการแก้ไขปัญหาคาความยากจน และการพัฒนาคนในทุกระดับ รวมถึง การหาแนวทางทำให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น พร้อมทั้งพัฒนา ประเทศให้เป็นแหล่งอาหารของโลก ในอนาคต สำหรับการปฏิบัติงานในครั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้เดินทางมาเยี่ยมชม การดำเนินงานโครงการศูนย์ศึกษา การพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ ซึ่งเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ ในการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง โอกาสนี้ นายกรัฐมนตรี ได้รับฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ และเยี่ยมชม ผลผลิตทุกซ์ตัวแปดสีตัว ในการศึกษาและ พัฒนาสัตว์ ๔ ชนิด เรียกว่า ๔ ตัวมหัศจรรย์

ได้แก่ ไก่ดำ หมูดำ วัวดำ และกระต่ายดำ ซึ่งเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สร้างชื่อเสียงและ รายได้ให้กับจังหวัดสกลนคร พร้อมทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวชื่นชมโครงการ ที่สามารถพัฒนาและสอดคล้องกับนโยบาย ของรัฐบาล จากนั้น ได้มอบพันธุ์สัตว์ให้แก่

เกษตรกรที่ผ่านการอบรมจากศูนย์ศึกษา การพัฒนาภูพานฯ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ ให้แก่เกษตรกร ต่อมาขึ้นรถรางเยี่ยมชม โครงการ และเดินทางต่อไปยังกลุ่มผู้เลี้ยง โคขุนในหนองคำ ณ บ้านท่าเยี่ยม อำเภอ เมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๕

พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี รองประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคกลาง และคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปยังที่ทำการอุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน ตำบลบ้านปึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ร่วมประชุมติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดราชบุรี พร้อมรับฟังรายงานสรุปความก้าวหน้าโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่อยู่ระหว่างการติดตามและขับเคลื่อน จำนวน ๒ โครงการ คือ โครงการอ่างเก็บน้ำรางชัยอันเนื่องมาจากพระราชดำริและโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านไปรงพรหมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต่อมา เดินทางไปยังอ่างเก็บน้ำบ้านพุซึเหล็ก ตำบลบ้านคา อำเภอบ้านคา

จังหวัดราชบุรี ที่ได้รับการเติมน้ำจากโครงการฝ่ายทดน้ำวังครกพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งเป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ว่าเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ก่อสร้างแล้วเสร็จในเดือนตุลาคม ๒๕๖๓ ที่ไรษฎรตำบลบ้านคา และหมู่บ้านใกล้เคียง รวม ๕ หมู่บ้าน พื้นที่ประมาณ ๔๐๐ ไร่ ได้รับประโยชน์ อีกทั้งยังช่วยผันน้ำไปช่วยเหลือให้แก่อ่างเก็บน้ำบ้านปึงได้และอ่างเก็บน้ำบ้านพุซึเหล็ก ทำให้มีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับราษฎรได้ใช้ประโยชน์ในด้านเกษตรกรรม โอกาสนี้ องคมนตรีพบปะพูดคุย และมอบเมล็ดพันธุ์ให้แก่ตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำ พร้อมทั้งปล่อยปลาลงในอ่างเก็บน้ำเพื่อเป็นแหล่งอาหารแก่ชาวบ้านในพื้นที่ใกล้เคียงต่อไป

วันศุกร์ที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๕

พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี และคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำเขาค้อแห่งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลยางหัก

อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี รับฟังบรรยายสรุปโครงการ ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ลักษณะเป็นเขื่อนดินขนาดความจุประมาณ ๖๑๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ส่วนหนึ่งรับน้ำที่ผันลงมาจากอ่างเก็บน้ำบ้านไทยประจันอันเนื่องมาจากพระราชดำริส่งน้ำให้พื้นที่ชลประทานด้วยระบบท่อ

ความยาวประมาณ ๓,๔๕๐ เมตร เพื่อสนับสนุนพื้นที่การเกษตรซึ่งส่วนใหญ่ปลูกไม้ผลชนิดต่าง ๆ รวมทั้งพืชที่ได้ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ ราษฎรได้รับประโยชน์ ๓๐๘ ครัวเรือน จำนวน ๔๙๐ คน ต่อมาองคมนตรีได้เยี่ยมชมโครงการ และปลูกต้นรวงผึ้งบริเวณสันเขื่อน จากนั้น เดินทางไปยังแปลงเกษตรของนายจันงค์ แพลอย บ้านเลขที่ ๓๒ หมู่ที่ ๓ บ้านท่ายาง ตำบลยางหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ซึ่งได้รับผลประโยชน์จากโครงการ ในอดีตพื้นที่บริเวณนี้ไม่สามารถปลูกพืชได้เลยเนื่องจากสภาพความแห้งแล้ง ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ และไม่มีแหล่งน้ำทำการเกษตร ต้องอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก มีรายได้ต่อปีประมาณ ๕,๐๐๐ บาท หลังจากได้ดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำเขาค้อแล้ว มีระบบท่อส่งน้ำผ่านพื้นที่ทำกิน ทำให้สามารถปลูกพืชไร่ พืชสวน และผลไม้ต่าง ๆ เช่น ทุเรียน เงาะ และมังคุด มีรายได้ต่อปีเพิ่มขึ้นประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท ส่งผลให้คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

วันพุธที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๕

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคใต้ พร้อมด้วยพลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี รองประธานอนุกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหอยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่ รับฟังรายงานสรุปการดำเนินงานโครงการฯ ปัจจุบันสามารถส่งน้ำสนับสนุนการอุปโภคบริโภคให้ราษฎร หมู่ที่ ๑, ๒, ๓ และ ๔ รวมถึงพื้นที่ใกล้เคียงประมาณ ๕๐๐ครัวเรือน ราษฎร ๒,๕๐๐ คน รวมถึงพื้นที่ประมาณ ๓,๕๓๒ ไร่ มีน้ำใช้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี จากนั้น ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการและพบปะให้กำลังใจราษฎร ต่อมา เดินทางไปยังแปลงนาข้าวของกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มผู้ใช้น้ำที่ได้รับประโยชน์จากโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหอยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หลังจากนั้น เดินทางไปโรงสีข้าวพระราชทาน รับฟังสรุปความเป็นมาและผลการดำเนินงานของโรงสีข้าวพระราชทานและตรวจเยี่ยมโรงสีข้าวพระราชทาน

ช่วงบ่าย เดินทางไปยังโครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ รับฟังสรุปผลการดำเนินงานโครงการ อาทิ กิจกรรมฝักอบรมอาสาสมัครป้องกันไฟป่า กิจกรรมเพาะชำกล้าไม้ปากินใต้และไม้เศรษฐกิจ กิจกรรมฝักอบรมการทอดผ้า และกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงสัตว์น้ำ ทำให้สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ และยกระดับรายได้ของราษฎรโดยรอบพื้นที่โครงการให้พออยู่พอกินและสามารถ

พึ่งตนเองได้ โดยเน้นให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาและช่วยฟื้นฟูสภาพป่าทุ่งทะเลให้มีความอุดมสมบูรณ์และมีความสมดุลทางระบบนิเวศ โอกาสนี้เยี่ยมชมโครงการศิลปาชีพทุ่งทะเล ซึ่งอยู่ภายใต้โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเล ประกอบด้วยการสาธิตการทอดผ้า (กิจกรรม) การจักสานเตยปาหนัน รวมทั้งผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อาทิ น้ำมันหอมระเหยจากเสม็ดชวา น้ำผึ้งจากเกรสมัดชวา พร้อมกันนี้ องคมนตรี ได้มอบพันธุ์ปลูและปลา ให้ราษฎรในพื้นที่เพื่อนำไปขยายพันธุ์ต่อไป

วันพฤหัสบดีที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

นายจรัสธาดา กรรณสูต องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พร้อมด้วยนายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี รองประธานอนุกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำลำพวยังตอนบนพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลลงเปือย อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ติดตามความก้าวหน้าโครงการพัฒนาแหล่งน้ำลำพวยังตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปัจจุบันมีการเพิ่มขนาดความจุของอ่าง รวมทั้ง

ก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำทั้งสองฝั่งเพื่อให้บริการจำนวน ๕๐๗ ครัวเรือน ในตำบลลงเปือยและตำบลคูเมือง ได้มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ ๕,๖๐๐ ไร่ จากนั้น เดินทางไปยังบ้านเกษตรกร นายวิศักดิ์ อารมณ์สวะ ซึ่งได้รับประโยชน์จากโครงการ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่บนที่ดินจำนวน ๑๒ ไร่ และนำผลผลิตทางการเกษตรไปขายเองไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง ทำให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ต่อมา เดินทางไปยังอุโมงค์ผันน้ำลำพวยังภูมิพัฒน์ฯ ตำบลคูเมือง อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ก่อสร้างขึ้นตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยไผ่ จังหวัดมุกดาหาร มาเติมให้แก่อ่างเก็บน้ำลำพวยังฯ ทำให้บริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพและขยายพื้นที่รับน้ำได้มากยิ่งขึ้น ช่วงบ่าย เดินทางไปยังแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ นาป่าเป็บบมา ศรีพันลม เกษตรกรเครือข่ายโครงการพัฒนาพื้นที่เกษตรน้ำฝนบ้านแดน

สามัคคีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ และรวมตัวกับเพื่อนบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มแปลงใหญ่กลุ่มเขาวง-อุโมงค์ล่อภูเขาวง ในปี ๒๕๖๒ ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลชื่อ "ห้างหุ้นส่วนจำกัดกลุ่มแปลงใหญ่พืชผักเขาวง-อุโมงค์ล่อภูเขาวง" มีสมาชิกในกลุ่ม ๓๒ ราย ซึ่งนางเป็บบมา มีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิต ปีละประมาณ ๑๖,๐๐๐ บาท มีอาหารบริโภคอย่างเพียงพอตลอดปี

วันอังคารที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕

นายพลเอก สุรธรรมรัฐ องคมนตรี ประธานกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ โดยมีรองประธานกรรมการฯ ประกอบด้วย พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี นายจรัสฮาด กรรณสูต องคมนตรี พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี นายอำนาจ กิตติอำพน องคมนตรี พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี และ พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี โดยมีนายลลิต ดนอมสิงห์ เลขาธิการ กปร. ในฐานะกรรมการและเลขานุการ พร้อมด้วย คณะกรรมการฯ และที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุม ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยมีระเบียบวาระการประชุม คือ สรุปลงผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน ๑๑๓ โครงการ แบ่งเป็นโครงการที่มีพระราชดำริโดยตรง จำนวน ๕๕ โครงการ และโครงการที่เกิดจากราชกรูของพระราชทานความช่วยเหลือ (ฎีกา) จำนวน ๕๘ โครงการ รวมทั้งสรุปลงผลการติดตามการดำเนินงานของคณะฯ ในระดับพื้นที่ ช่วงตั้งแต่ต้นปีที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึง ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ได้มีการติดตามโครงการ ไปแล้วจำนวน ๗๗ โครงการ รวม ๒๔ จังหวัด อีกทั้งยังได้สรุปลงการดำเนินงานสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร

มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทั้งโครงการที่ดำเนินการแล้ว และที่ยังอยู่ในแผนงานงบประมาณ ในปี ๒๕๖๖ รวมไปถึงโครงการดำเนินงานโครงการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวน ๑๕๐ โครงการ ประกอบด้วย โครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณแล้ว จำนวน ๙๓ โครงการ อยู่ระหว่างเตรียมความพร้อม ๓๑ โครงการ และอยู่ระหว่างสำรวจออกแบบ/ขอใช้พื้นที่ ๑๖ โครงการ นอกจากนี้ที่ประชุมยังได้พิจารณาโครงการที่ยังติดปัญหาในด้านต่าง ๆ พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อขับเคลื่อนโครงการให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนต่อไป

วันพุธที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์

รองคณบดี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคใต้ และคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปยังโรงเรียนบ้านคลองอกแว หมู่ที่ ๑ ตำบลศรีสาคร อำเภศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส รับฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จากนั้น เดินทางลงพื้นที่โครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายบ้านไอร่แตดตออันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลศรีสาคร อำเภศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อช่วยเหลือราษฎรซึ่งประสบความเดือดร้อนจากปัญหา น้ำท่วมในฤดูฝน รวมทั้งขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรในฤดูแล้ง ดำเนินกิจกรรมปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำ ความยาวรวม ๑๓.๕๘๔ เมตร และอาคารประกอบ ซ่อมแซมฝายทดน้ำเดิม สกัดลอกตะกอนทราย และบูรณะทางลาดเฉียง ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อเดือน

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ สามารถสนับสนุนน้ำอุปโภคบริโภคให้แก่ราษฎรบ้านไอร่แตดและบ้านกำบังบารู จำนวนประมาณ ๕๖๓ ครัวเรือน ๒,๐๖๗ คน รวมทั้งส่งน้ำเพื่อพื้นที่การเกษตร ประมาณ ๑,๖๑๐ ไร่ได้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี ต่อมา เดินทางไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำป็นมุดออันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านป็นมุดอ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลภูทิว อำเภเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส เมื่อปี ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการปรับปรุงระบบส่งน้ำด้วยกิจกรรม Control House หอดักส่งท่อส่งน้ำ ๕ สาย และระบบกรองน้ำ ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๕ สามารถสนับสนุนน้ำอุปโภคบริโภค

ให้แก่ราษฎรบ้านป็นมุดอ จำนวน ๑๕๗ ครัวเรือน ราษฎร ๕๘๑ คน รวมทั้งโรงเรียนในพื้นที่ ๒ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านบาตาปาเซ โรงเรียนบุกิตอุตัมภ์ และมียึด ๒ แห่ง ได้แก่ มียึดบ้านป็นมุดอและมียึดมูฮายีรีน ทำให้ราษฎรมีน้ำที่สะอาดและถูกสุขลักษณะใช้ในกิจวัตรประจำวัน มีสุขภาพอนามัยและมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โอกาสเนื่องคณบดี ได้มอบพันธุ์ไม้ผลและเมล็ดพันธุ์ผักให้แก่เกษตรกร พร้อมกับกล่าวถึงความห่วงใยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีต่อราษฎร

วันจันทร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕

นายจรัลธาดา กรรณสูด

รองคณบดี เป็นประธานพิธีเปิดโครงการศึกษาอบรมหลักสูตร “พัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างเครือข่ายขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” (พพร.) รุ่นที่ ๙ ณ ห้องประชุม ๑๐๑ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพร้อมบรรยายพิเศษเรื่อง “ประสบการณ์การสนองพระราชดำริเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน” โดยมีผู้เข้ารับการศึกษอบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ร่วมสนองพระราชดำริจำนวน ๕๒ คน พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน กปร. ร่วมพิธีเปิดโครงการศึกษาอบรมในครั้งนี้

การจัดโครงการศึกษาอบรมหลักสูตร

“พัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างเครือข่ายขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” (พพร.) รุ่นที่ ๙ นี้ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ถึง ๑๐ กันยายน ๒๕๖๕ รวม ๒๒ วัน โดยผู้เข้ารับการศึกษอบรม จะได้รับความรู้ ความเข้าใจหลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริจากกรรณสูดพื้นที่ศึกษาคุณงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อาทิ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี และศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร เป็นต้น นอกจากนี้ ยังรับฟังการบรรยายจากผู้ทรงคุณวุฒิ อาทิ การบรรยายหัวข้อ “ภูมิคุ้มกันประเทศไทย” โดย ศ.เกียรติคุณ

นายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี “หลักการทรงงาน” โดย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา รวมถึง “การขับเคลื่อนงานพัฒนาตามแนวพระราชดำริระดับนโยบาย” โดย นายลลิต ธนอมสิงห์ เลขาธิการ กปร. ฯลฯ นอกจากนี้ ยังมีกรรณสูดและกรรณสูดมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์อีกด้วย

วันศุกร์ที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้นที่ภาคกลาง และคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำทุ่งขามอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอลำดวน จังหวัดเพชรบุรี เป็นประธานเปิดโครงการร่วมใจเฉลิมพระเกียรติ ประจำปี ๒๕๖๕ “ปลูกป่า รักษา น้ำ สืบสาน พระราชปณิธาน” และร่วมกิจกรรมปลูกป่า กิจกรรมว่านรุกรักษา อ่างเก็บน้ำทุ่งขาม เพื่อน้อมรำลึกและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ต่อมา เดินทางไปยังอ่างเก็บน้ำห้วยไม้ตายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอลำดวน จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก สามารถส่งน้ำ

สนับสนุนพื้นที่การเกษตร ประมาณ ๔,๕๐๐ ไร่ ปัจจุบันได้พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เนื่องจากมีสภาพแวดล้อมสวยงามและระบบนิเวศที่อุดมสมบูรณ์ ทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาพักผ่อน ศึกษาดูงาน ทำกิจกรรมต่างๆ

จากนั้น เดินทางไปยังแปลงเกษตรของนางประจักษ์ทิพย์ ดีเด่น เกษตรกรผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการอ่างเก็บน้ำทุ่งขามฯ ทำการเกษตรแบบผสมผสานเดิมใช้น้ำอุปโภคบริโภคจากสระเก็บน้ำของหมู่บ้านซึ่งรับน้ำจากน้ำฝน ต่อมาเมื่อมีโครงการอ่างเก็บน้ำทุ่งขามฯ จึงได้ใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำดังกล่าว โดยรับน้ำผ่านคลองส่งน้ำลงสู่สระพักน้ำบริเวณบ้าน จากนั้นจึงสูบน้ำเข้าสู่ระบบน้ำหยดและสปริงเกอร์ในแปลงเกษตร จึงมีน้ำเพียงพอสำหรับอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีรายได้ต่อเดือนประมาณ ๒๕,๐๐๐ บาท ต่อมา เดินทางไปยัง

โครงการอ่างเก็บน้ำเขาเต่าอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองแก อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ติดตามผลสัมฤทธิ์โครงการพบว่าราษฎรชุมชนเขาเต่า จำนวน ๘๐๐ ครัวเรือน มีน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค มีแหล่งน้ำสำรองในการผลิตน้ำประปาหมู่บ้านอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ ยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญที่ประชาชนมาพักผ่อนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลให้คนในชุมชนมีอาชีพ มีรายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

วันเสาร์ที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปยังเขื่อนเพชร ตำบลท่าค้อย อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดเพชรบุรี รับฟังบรรยายสรุปสถานการณ์น้ำ การเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์น้ำท่วมที่อาจจะเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝนและความก้าวหน้าของโครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยการปรับปรุงคลองระบายน้ำและคลองส่งน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพของอ่างเก็บน้ำ

จำนวน ๒ แห่ง คือ ๑) อ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน ดำเนินการเสริมสันทางน้ำคัน (Spillway) ๒) อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยขุดลอกอ่างเก็บน้ำและลำห้วยต่างๆ รวมทั้งก่อสร้างประตูระบายน้ำในลำห้วยแม่ประจันต์ ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการ หากแล้วเสร็จก็จะสามารถช่วยบรรเทาอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเพชรบุรี และพื้นที่ที่เกิดอุทกภัยเป็นประจำ ซึ่งมีประชาชนได้รับประโยชน์ จำนวน ๔๐,๘๗๕ ครัวเรือน ช่วยเพิ่มศักยภาพในการใช้ประโยชน์ด้านเกษตรกรรมในอำเภอ

ท่ายาง อำเภอลำดวน จังหวัดเพชรบุรี พื้นที่รับประโยชน์ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่ และเป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชนในพื้นที่ ๕ ตำบล ๒ อำเภอ ได้แก่ ตำบลท่าไม้รวก ตำบลท่าค้อย อำเภอท่ายาง และตำบลคอนขุ่นห้วย ตำบลนากลาง ตำบลบางแก้ว อำเภอลำดวน พร้อมกันนี้ องคมนตรีได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อนโครงการให้แล้วเสร็จเพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่ราษฎรโดยเร็ว จากนั้น ได้ลงพื้นที่เยี่ยมชมการบริหารจัดการน้ำของเขื่อนเพชร

วันอังคารที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๕

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ องคมนตรี ปาฐกถาพิเศษ “คุณภาพชีวิต และสังคมท้องถิ่นไทยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” และนายกลิต ดนอมสิงห์ เลขานุการ กปร. ร่วมเสวนาเรื่อง “Co-Creation รวบรวมงานวิจัยและนวัตกรรมสร้างเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพื้นที่และท้องถิ่น” ในงานมหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ ๒๕๖๕ (Thailand Research Expo 2022) ณ โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ และบางกอก คอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ โดยสำนักงาน กปร. นำผลสัมฤทธิ์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย การจัดการดินและน้ำให้ได้ดินครบที่มีคุณภาพดีเพื่อปรับปรุงคุณภาพของเนื้อทราย และ

การทดสอบคุณภาพของปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดินชนิดต่างๆ ที่ผลิตจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ร่วมแสดง

ผลงานวิจัยในภาคนิทรรศการชุมชนเข้มแข็งด้วยวิจัยและนวัตกรรม โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมงานทั้งในรูปแบบ onsite และ online

วันอาทิตย์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี แลคณบดีที่ปรึกษา เดินทางไปยังศูนย์ปฏิบัติการโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์ ท้องฟ้า-กัลลหุลวง เพื่อเป็นประธานเปิดโครงการ “สร้างป่ารักษาน้ำ รักษาคน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๕” โอกาสนี้ เยี่ยมชม

พื้นที่ปลูกป่าพื้นที่ ๓๖๐ ไร่ ภายในบริเวณศูนย์ปฏิบัติการโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์

จากนั้น เดินทางไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านป่าละอูอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รับฟังรายงานสรุปผลการดำเนินงานด้านแหล่งน้ำ สถานการณ์น้ำในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ต่อมา เดินทางไปยังสหกรณ์โคกมไทย-เดนมาร์กห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปัจจุบัน มีสมาชิก

๖๒๔ ราย ดำเนินธุรกิจหลัก คือ รวบรวมน้ำนมดิบและแปรรูปผลิตภัณฑ์นม

จากนั้น เดินทางไปยังแปลงเกษตรอินทรีย์สมาชิกสหกรณ์การเกษตรห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด นายสมประสงค์ นาคดี แต่เดิมทำการเกษตรแบบใช้สารเคมี ต่อมาประสบปัญหาหนี้สินและสุขภาพ จึงได้หันมาทำงานด้านการพัฒนา และได้เข้ามาทำงานในโครงการชุมชนเป็นสุข จึงพบว่าชาวบ้านในพื้นที่ป่าละอูอยากให้แก้ไขปัญหาวงอาชญากรรมเกษตร จึงได้นำเกษตรกรไปศึกษาดูงานในหลายพื้นที่และนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ทำเกษตรอินทรีย์ มีการจัดสรรที่ดินในการทำเกษตรผสมผสาน อีกทั้ง จัดตั้งกลุ่มทำงานเพื่อบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรและด้านการตลาด

ต่อมา เดินทางไปยังสหกรณ์การเกษตรห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์ในพื้นที่โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ป่าแดง-ป่าละอู ดำเนินการรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก ส่งเสริมให้สมาชิกรวมกลุ่มอาชีพตามความถนัด สหกรณ์ให้การส่งเสริมทางด้านข้อมูลวิชาการและให้มีการจัดทำบัญชีฟาร์ม ปัจจุบัน มีสมาชิกทั้งหมด ๑,๓๕๐ คน

วันอาทิตย์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี พร้อมด้วยนายปวิตร นวะะระรัตน รองเลขาธิการ กปร. คณะที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ เดินทางไปยังศูนย์เรียนรู้ ตามแนวพระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (โครงการซั้งห้วยมัน ตามพระราชดำริ) อำเภอท่ายาง จังหวัด เพชรบุรี เป็นประธานในพิธีเปิดศูนย์เรียนรู้ ตามแนวพระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และเปิดกิจกรรม เจริญพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง เนื่องในโอกาสสมทวมงคล เจริญพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ การนี้รับฟังประวัติความเป็นมาของศูนย์ จากนั้น องคมนตรี ประธานในพิธี ได้กล่าวเปิดศูนย์เรียนรู้ และเปิดกิจกรรมเจริญพระเกียรติ พร้อมทั้ง เยี่ยมชมนิทรรศการภายในอาคาร นิทรรศการ และร่วมปลูกต้นรวงผึ้ง ปลอ่ยบกรรงทั่วทุกและปลอ่ยสัตว์น้ำ

ต่อมา เดินทางไปยังแปลงเกษตร ของเกษตรกร จำนวน ๒ ราย ประกอบด้วย นายจรูญ นวลพอย เกษตรกรศูนย์เรียนรู้ ด้านเกษตรผสมผสานของศูนย์ศึกษาการ

พัฒนาห้วยทรายฯ แต่เดิมมีอาชีพทำนา เนื้อที่ ๗ ไร่ มีรายได้ประมาณ ๓,๐๐๐ บาท เมื่อปี ๒๕๕๑ เข้าเป็นสมาชิกศูนย์ศึกษาฯ ได้เข้าร่วมอบรมหลักสูตรต่าง ๆ และได้รับสนับสนุนพันธุ์ไม้ผล ปัจจุบันทำเกษตรผสมผสานตามที่ได้รู้มา ทำให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีพื้นที่ ครอบครองจำนวน ๕๑ ไร่ มีรายได้ที่ยังไม่หักค่าใช้จ่ายปีละประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อได้เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสานของศูนย์ศึกษาฯ ก็ได้นำความรู้ มาถ่ายทอดให้ผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน ในแปลงได้เป็นอย่างดี

จากนั้น เดินทางไปยังแปลงเกษตรกร ของนายอุดร หันมณี เกษตรกรตัวอย่าง ด้านเกษตรผสมผสาน ซึ่งได้รับจัดสรร ที่ดินทำกินจากศูนย์ศึกษาการพัฒนา ห้วยทรายฯ จำนวน ๑๑ ไร่ เดิมทำไร่ สับประรดเพียงอย่างเดียว ซึ่งได้รายได้น้อย และไม่ประสบผลสำเร็จ ศูนย์ศึกษาฯ จึงเข้ามาส่งเสริมให้ทำการเกษตรแบบผสมผสาน ปัจจุบันนายอุดรฯ ทำการเกษตรแบบผสมผสาน ควบคู่ไปกับการเลี้ยงสัตว์ มีรายได้เสริมประมาณ ๑๕,๐๐๐ บาท ต่อเดือน อีกทั้งยังแปรรูปปลาหมึกสดเดียว ให้กลุ่มแม่บ้านทำเค้กกล้วยหอม เพาะชำ ไม้ดอกไม้ประดับ ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

วันจันทร์ที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๕

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานกรรมการบริหารโครงการ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และนายปวิตร นวะะระรัตน

พร้อมด้วย รองเลขาธิการ กปร. และคณะ เจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. เดินทางไปยัง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอ พนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็น ประธานในพิธีเปิดงานนิทรรศการ “ร่วมสมัย สร้างแรงบันดาลใจและนวัตกรรม เพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” เนื่องในโอกาสครบรอบ ๔๓ ปีของการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนา เขาหินซ้อนฯ โอกาสนี้ องคมนตรีได้มอบรางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในงาน เยี่ยมชมนิทรรศการ ต่าง ๆ อาทิ นิทรรศการ “จากอดีต

สู่ปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงทรัพยากรดิน และน้ำ” นิทรรศการ “ต่อยอดองค์ความรู้ สุวีดิ Next Normal” ตลาดนัดสินค้าของ เกษตรกรเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ กิจกรรม Open House

ซึ่งป้าย เดินทางไปเปิดอาคารแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตร ณ ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียงบ้านหัวกระโทง อำเภอ พนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา พร้อม มอบต้นไม้ให้แก่ผู้มาชุมชนไปปลูกในพื้นที่ สาธารณะ เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องใน โอกาสสมทวมงคลเจริญพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๕

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี รองประธานกรรมการบริหาร โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และนายสมศักดิ์ เพิ่มเกษร รองเลขาธิการ กปร. พร้อมด้วย คณะเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. เดินทางไปยังศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัด นราธิวาส เป็นประธานในพิธีเปิดงาน “ชมศูนย์ศึกษา พัฒนาความรู้ ดูนิทรรศการ” ครั้งที่ ๒๓ ประจำปี ๒๕๖๕ ภายใต้ชื่องาน “๔ ทศวรรษ แห่งการพัฒนา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง” โอกาสนี้ องคมนตรี มอบรางวัลและเกียรติบัตรแก่ ผู้ชนะการประกวดเกษตรกรต้นแบบ จากพื้นที่ขยายผลของศูนย์ศึกษา และ เยี่ยมชมนิทรรศการต่าง ๆ ภายในศูนย์

ศึกษาการพัฒนาฯ อาทิ นิทรรศการ “๔ ทศวรรษ ศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทองฯ” นิทรรศการ “พระราชกรณียกิจ ๔ ทศวรรษ สายธารแห่งกาลเวลา ปวงประชาเป็นสุข” และ นิทรรศการ “๔ ทศวรรษ แห่งการพัฒนา

ปวงประชาเป็นสุข” ในช่วงบ่าย องคมนตรี ได้ร่วมปลูกต้นไม้ ณ สวน ๕๐ ปี ครองราชย์ จากนั้นเยี่ยมชมการดำเนินงานของงานป่าไม้ อาทิ การจำลองป่าพรุ และการเลี้ยงผึ้งชันโรง เป็นต้น

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี พร้อมด้วย พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี และคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปยังที่ว่าการอำเภอเกาะปรง อำเภอกะปง จังหวัดพังงา เพื่อร่วมประชุม รับฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การบริหารจัดการน้ำของโครงการฝายคลองกะปง พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการฝายคลองทับยาว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกะปง

จังหวัดพังงา จากนั้น ลงพื้นที่ติดตาม การดำเนินงานโครงการฝายคลองกะปง พร้อมระบบส่งน้ำ ซึ่งในอดีตราษฎรในพื้นที่ประสบความเดือดร้อนขาดแคลนน้ำ สำหรับอุปโภคบริโภค และทำการเกษตร ในฤดูแล้ง ภายหลังจากดำเนินการก่อสร้างฝายทดน้ำพร้อมระบบท่อส่งน้ำ แล้วเสร็จ ปัจจุบัน ราษฎรจำนวน ๕ หมู่บ้าน ๑,๘๘๒ ครัวเรือน รวม ๓,๘๙๔ คน มีน้ำใช้สำหรับอุปโภคบริโภคตลอดปี สามารถทำเกษตรกรรมตามแนวท่อส่งน้ำ ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ ซึ่งส่วนใหญ่ทำสวน ป่ามัน ทุเรียน และมังคุด การนี้ ได้พบปะ

ราษฎรและกลุ่มบริหารการใช้ น้ำตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เขาไม้แก้ว ซึ่งเป็นผู้ได้รับประโยชน์ จากโครงการ ณ ธารน้ำตกหินลาด และ มอบเมล็ดพันธุ์ผักให้แก่ราษฎร ซึ่งพ่าย เดินทางไปเยี่ยโครงการฝายคลองทับยาว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปัจจุบัน ราษฎรจำนวน ๕ หมู่บ้าน ๑,๑๕๘ ครัวเรือน รวม ๒,๓๖๐ คน มีน้ำใช้สำหรับการ อุปโภคบริโภคตลอดปีและทำเกษตรกรรม ประมาณ ๑,๓๐๐ ไร่ สำหรับแผนการ ดำเนินงานในระยะต่อไป โครงการ ชลประทานพังงาจะขุดลอกตะกอนหน้า และท้ายฝายพร้อมกับดูแลซ่อมแซม ท่อส่งน้ำเพื่อไม่ให้เกิดการชำรุดเสียหาย สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากนั้น ได้มอบพันธุ์ปลา ให้แก่ราษฎรและพบปะผู้ได้รับประโยชน์ จากโครงการ

วันจันทร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๕

นายพลอากาศ สุวรรณรัฐ องคมนตรี พร้อมคณะ เชิญสิ่งของพระราชทาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวน ๑.๓๘๐ ดุจ ไปมอบแก่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานหน่วยงานความมั่นคง ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา เพื่อเป็นขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่รักษา ความสงบสร้างความปลอดภัยให้แก่ ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดน โอกาสนี้ ได้พบปะพูดคุย พร้อมกับเชิญ พระราชกระแส ทรงห่วงใยและกำลังใจ กล่าวแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในครั้งนี้ จากนั้น เดินทางไปยังวัดนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา เพื่อถวาย เครื่องไทยธรรมพระราชทานแด่พระสงฆ์ จำนวน ๑๐ รูป ในการนี้พระสงฆ์ ได้ร่วมสวดมนต์ถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

ช่วงบ่าย เดินทางไปยังมัสยิด บ้านพลีไต้ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา เพื่อเชิญสิ่งของพระราชทานแด่โต๊ะอิหม่าม จำนวน ๑๕ ดุจ โอกาสนี้ โต๊ะอิหม่าม ผู้นำศาสนา และราษฎร ร่วมสวดคูอาร์ เพื่อถวายพระพรแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

ต่อมา เดินทางไปยัง กองร้อยเฉพาะกิจ ตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๓๓ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เพื่อพบปะและเชิญสิ่งของ พระราชทานมอบแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน หน่วยงานความมั่นคง จำนวน ๖๕ ดุจ จากนั้น เดินทางไปยังฐานปฏิบัติการ ชุดเฝ้าตรวจที่ ๓๐๕ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา เพื่อพบปะและเชิญสิ่งของ พระราชทานมอบแก่กำลังพลที่ปฏิบัติ หน้าที่ จำนวน ๓๐ ดุจ

วันพุธที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕

นายจรัสอาดดา กรรณสูต องคมนตรี พร้อมด้วยนายสมศักดิ์ เพิ่มเกษร รองเลขาธิการ กปร. และคณะเจ้าหน้าที่ ลงพื้นที่ติดตามผลสัมฤทธิ์จากการดำเนิน

งานตามแนวพระราชดำริของฟาร์มทะเล ตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตำบลบางแก้ว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี พร้อมกับร่วมกิจกรรมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล เยี่ยมชม

กิจกรรมต่าง ๆ และพบปะกลุ่มเกษตรกร ปัจจุบันฟาร์มทะเลตัวอย่างฯ ได้ ดำเนินการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สร้างจุด เรียนรู้สาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๔ จุด ประกอบด้วย ๑) จุดสาธิตการ เพาะเลี้ยงสัตว์สองน้ำหรือน้ำกร่อย ๒) จุดสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์ทะเลและ สาหร่ายทะเล พร้อมทั้งมีการสาธิตการ แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ๓) จุดสาธิต การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทางเค็มสูงและ เกลือทะเล และ ๔) จุดสาธิตการทำฟาร์ม ทะเล นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมปล่อยพันธุ์ สัตว์น้ำร่วมกับชุมชน รวมทั้งกิจกรรม บริการและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อีกด้วย ทำให้เกษตรกรสามารถประกอบ อาชีพประมงได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งยัง สามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำและ เกลือทะเล โดยเฉพาะการเลี้ยงสาหร่าย พวงองุ่นที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภค จนเกิดฟาร์มเพาะเลี้ยงสาหร่ายพวงองุ่น ในเชิงพาณิชย์เป็นครั้งแรกของประเทศไทย ช่วยเสริมสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร ได้อย่างมั่นคง

นายสวัสดิ์ แสงสุริยวงษ์
กองประชาสัมพันธ์

สำนักงาน กปร.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๒๔ ในปี ๒๕๖๕ นี้ จึงนับเป็นการเข้าสู่ปีที่ ๔๑ ในฐานะหน่วยงานกลางการประสานงาน ควบคุม กำกับ ดูแล และติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. ได้มีการวางแผนทางการดำเนินงานให้เป็นไปตามพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในเรื่องการสืบสาน รักษา และต่อยอดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งที่ผ่านมาได้ดำเนินการแล้ว นอกจากนี้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้องคมนตรีมากำกับและดูแลการดำเนินงานตามพระบรมราโชบายการสืบสานแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อให้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้รับการ

สืบสานอย่างครบถ้วนและแล้วเสร็จเป็นไปตามพระราชประสงค์ รวมทั้งรักษาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๕,๑๕๑ โครงการ เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้รับทราบและน้อมนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น สำหรับโครงการที่เสื่อมสภาพตามกาลเวลาจะต้องรักษาดูแลให้สมบูรณ์และใช้การได้อยู่ตลอด สำหรับการต่อยอดดำเนินงานในด้านการขยายผลและพัฒนาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วและแม้จะมีโรคระบาดแต่การปรับตัวของประชาชนทำได้ดีมาก อันเนื่องจากแนวพระราชดำริเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระราชทานไว้ให้ราษฎรได้เรียนรู้จนสามารถพึ่งพาตนเองได้และมีแหล่งอาหารที่มั่นคง ดังนั้นการสืบสาน รักษา และต่อยอดตามพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงเป็นประเด็นสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการต่อไป

ปัจจุบันโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๕,๑๕๑ โครงการ แบ่งออกเป็น ๘ ประเภทคือ การพัฒนาด้านแหล่งน้ำ การพัฒนาด้านเกษตรกรรม การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม การพัฒนาด้านการส่งเสริมอาชีพ การพัฒนาด้านสาธารณสุข การพัฒนาด้านคมนาคม/สื่อสาร การพัฒนาด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา การพัฒนาแบบบูรณาการสำคัญ และอื่น ๆ โดยมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวน ๑๔๐ โครงการ ซึ่งเกิดจากพระราชดำริโดยตรง จำนวน ๒๔ โครงการ การขอพระราชทานความช่วยเหลือ (ฎีกา) จำนวน ๑๐๑ โครงการ และการขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยจากหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน ๑๕ โครงการ ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จ ๗๕ โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ ๑๔ โครงการ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ๓๑ โครงการ และสำรวจออกแบบขอใช้พื้นที่ ๑๖ โครงการ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕) โดยทรงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาแหล่งน้ำซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต การดำเนินโครงการในระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการติดตามและประเมินผลโครงการมาโดยตลอดพบว่าประชาชนให้ความสำคัญและเรียนรู้เรื่องการพัฒนาของโครงการต่าง ๆ อย่างเห็นได้ชัดเจน โดยเฉพาะการรักษาสภาพแวดล้อมและการพัฒนาอาชีพให้ประชาชนมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากโครงสร้างพื้นฐาน

ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ได้ส่งผลกระทบต่อการทำงานชีวิตของประชาชน รวมทั้งการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ประสบปัญหาในการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ สู่ประชาชน ดังนั้นในช่วงที่ผ่านมากศศึกษาการพัฒนาฯ จึงได้รับการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้วยการเผยแพร่ความรู้ทางเทคโนโลยี การจัดฝึกอบรมออนไลน์ ราชฎีกาที่มีควมสนใจเข้ารับการศึกษาอบรมจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและนำองค์ความรู้จากโครงการไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือต่อยอดสร้างอาชีพสามารถติดต่อได้จากเว็บไซต์หรือเฟซบุ๊กศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง ๖ แห่งได้ทั่วประเทศ

ส่วนการสื่อสารองค์ความรู้เยาวชนได้มีการจัดโครงการค่ายเยาวชนรุ่งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) ดำเนินการมาแล้วหลายรุ่น จากผลการประเมินพบว่าเกิดประโยชน์แก่เยาวชนที่สนใจในการน้อมนำแนวคิดการพัฒนาตามแนวพระราชดำริจากการเข้าร่วมกิจกรรมแล้วกลับไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และโครงการค่ายเยาวชนฯ จะยังคงดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีการนำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่เยาวชนในสถานศึกษา เนื่องจากรูปแบบการศึกษาในปัจจุบันเป็นการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับการขยายผลผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ สำนักงาน กปร. จึงได้รับการให้ความรู้แก่เยาวชนเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องการพัฒนาประเทศตั้งแต่เด็ก โดยใช้แนวคิดตามพระราชดำริเป็นต้นแบบให้เกิดความรู้ความเข้าใจนำไปสู่การน้อมนำใช้พัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง ครอบครัวยุ และชุมชนในอนาคตได้

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานหลักปรัชญาให้แก่ประชาชนได้มีโอกาสปรับตัวและมีการใช้ชีวิตที่ดีขึ้น การพัฒนานั้นต้องเป็นการพึ่งพาตนเองเพื่อให้ตนเองเกิดความเข้มแข็งและเมื่อตนเองเกิดความเข้มแข็งแล้ว การพัฒนาหรือการดำเนินกิจกรรมใดที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่นก็สามารถทำได้ โดยการเพิ่มพูนทักษะความรู้และความเข้าใจบนจิตสำนึกที่ดี มีคุณธรรมต่อตนเองและผู้อื่น สิ่งเหล่านี้ทำให้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเปรียบเสมือนแหล่งโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาเรียนรู้แล้วนำไปประยุกต์ปรับใช้ในชีวิตประจำวันให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง
นำทางชีวิต

ในอนาคตสำนักงาน กปร. มีเป้าหมายที่สำคัญคือ การปลูกฝังแนวคิดการพัฒนาตามแนวพระราชดำริของประเทศไทยให้แก่เยาวชน เพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำนักงาน กปร. ต้องขับเคลื่อนและวางแนวทางต่อไปเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจะเป็นประโยชน์สุขแก่ประชาชนและประเทศชาติอย่างแท้จริง 🌱

ศูนย์ศึกษาการพัฒนา

รับทราบภูมิปัญญา ต่อยอดสู่การสร้างสรรค์

นายโชคชัย อุ่นใจ
กองประชาสัมพันธ์

ภูมิปัญญา คือ องค์ความรู้ ความสามารถ และทักษะอันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตให้สอดคล้องสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง มีสายพระเนตรที่ยาวไกลในการสร้างรากฐานที่มั่นคงให้แก่ราษฎรจากภูมิปัญญาท้องถิ่น อาทิ งานศิลปาชีพ งานหัตถกรรม การแปรรูปอาหาร ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง ได้น้อมนำแนวพระราชดำริมาส่งเสริมอาชีพให้แก่ราษฎรได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรหรือวัสดุที่มีอยู่ตามธรรมชาติ โดยจัดให้มีการสาธิตและฝึกหัด เช่น การทอผ้า การจักสาน การแปรรูปสมุนไพร และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพที่เน้นการพัฒนาขั้นพื้นฐานในครัวเรือนเพื่อช่วยลดรายจ่าย เมื่อฝึกฝนฝีมือจนเชี่ยวชาญและสามารถต่อยอดความคิดสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์จำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ต่อไป โดยมีผลสำเร็จจากการดำเนินงาน ดังนี้

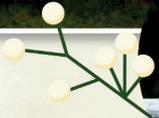
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคันทรงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“เติมเต็มการสร้างอาชีพ ด้วยสิ่งเหลือใช้” ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้วยแนวคิดที่คำนึงถึงการนำวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรมาก่อให้เกิดประโยชน์ อาทิ นำพืชที่อยู่ในชุมชนมาจากสานเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น เสื่อและตะกร้าจากหญ้าแฝกหรือทางมะพร้าว

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

*“กระจุจด
ผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่า...จากภูมิปัญญาท้องถิ่น”* ต้นกระจุจด
เป็นพืชในพื้นที่พรุซึ่งพบเห็นได้ทั่วไปในภาคใต้ตอนล่าง
สามารถนำมาเพิ่มมูลค่าโดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน
ของกลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านค่าย ตำบลละลุอูเหนือ
อำเภอเมืองราชิวาส จังหวัดนราธิวาส เกิดเป็น
ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในครัวเรือนมากมาย ไม่ว่าจะเป็น
กระเป๋าก ล่องใส่กระดาษทิชชู หมอน เป็นต้น

ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ

*“ผลผลิตจากการประมง แปรรูป
ด้วยภูมิปัญญาสร้างมูลค่าสินค้าระดับจังหวัด”*
แหล่งประมงพื้นบ้านที่ได้รับการพัฒนาให้มีความ
อุดมสมบูรณ์และศูนย์ศึกษาพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ
ได้พัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่
ทรัพยากรประมงพื้นบ้านโดยส่งเสริมให้มีการ
แปรรูปกะปิจาก “เคย” ซึ่งมีลักษณะคล้ายกุ้ง
แต่มีขนาดเล็ก ด้วยกรรมวิธีที่ได้มาตรฐาน
บรรจุในภาชนะสวยงามพร้อมเป็นของฝาก
คุณภาพดีจากจังหวัดจันทบุรีที่นำภาคภูมิใจ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

*“ผ้าอ้อมคราม
สืบสานภูมิปัญญาไทย”* ผ้าอ้อมครามเป็นที่รู้จักและยอมรับ
ถึงความสวยงามพร้อมด้วยคุณสมบัติที่ดี ศูนย์ศึกษา
การพัฒนาภูพานฯ จึงสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่าง
กระบวนกรการทำผ้าอ้อมครามแบบดั้งเดิมที่เป็นมิตร
ต่อสิ่งแวดล้อม นับเป็นการกิจสำคัญในการถ่ายทอดความรู้
ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติให้แก่ผู้ที่สนใจ เพื่ออนุรักษ์
ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ โดยเน้นเรื่องคุณภาพ
ของผลิตภัณฑ์เป็นหลัก ซึ่งรวมไปถึงผลิตภัณฑ์
อื่น ๆ ที่อยู่ในกระแสส่งเสริมอุตสาหกรรมครัวเรือน
ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ อีกด้วย

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“ผักเชียงดา ราชนิ
แ่งพายัพ” ตัวยรสชาติหวานขมผสมกันกำลังดี ผักเชียงดา
ซึ่งเป็นผักพื้นบ้านทางภาคเหนือ จึงถูกนำไปประกอบอยู่ใน
เมนูอาหารที่หลากหลาย แต่มากกว่านั้นคือคุณค่าทางโภชนาการ
ที่ช่วยรักษาโรคต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี กลุ่มงานศึกษา
และพัฒนาเกษตรกรรมแบบประณีตของศูนย์ศึกษา
การพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จึงรวบรวมผักเชียงดา
มาปลูกและสนับสนุนให้เกษตรกรร่วมกัน
อนุรักษ์สายพันธุ์ผักเชียงดาและต่อยอด
การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่า อาทิ
ชาชงดื่มเพื่อสุขภาพและสบู่จากผักเชียงดา
 เป็นต้น

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“กลุ่มสตรี
ผ้าทอมือบ้านรางจิก อนุรักษ์ผ้าไทย สร้างรายได้เสริม”

การทำหัตถกรรมผ้าขาวม้าลายเพชรบุรี คือส่วนหนึ่งของ
ภารกิจส่งเสริมอาชีพแก่ราษฎรในพื้นที่ของศูนย์ศึกษา
การพัฒนาห้วยทรายฯ ก่อให้เกิดรายได้เสริมจาก
อาชีพหลัก ทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ลวดลายผ้าขาวม้า
ท้องถิ่นให้ดำรงอยู่สืบไป โดยปัจจุบันผ้าขาวม้าของ
กลุ่มสตรีผ้าทอมือบ้านรางจิก ได้รับความสนใจเป็น
ที่รู้จักเพิ่มขึ้นจากประชาชนที่ได้สัมผัส เนื่องจาก
ลวดลายและสีสันทที่สวยงาม เนื้อผ้ามีคุณภาพดี
สามารถนำไปตัดเย็บเพื่อใช้งานได้ในหลายโอกาส

การส่งเสริมอาชีพตามแนวพระราชดำริ โดยมีศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริเป็นแหล่งรวบรวมความรู้ ค้นคว้า ทดลอง และวิจัย เพื่อนำไปสู่แนวทางและวิธีพัฒนา
ที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ เป็นเสมือนต้นแบบของความสำเร็จ
ให้แก่พื้นที่อื่น ๆ นอกจากนี้ ยังเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยเพื่อให้คุณค่าและความงดงาม
อันเป็นเอกลักษณ์ประจำในแต่ละท้องถิ่นคงอยู่ตลอดไป ความสำเร็จจากการดำเนินงานตามแนว
พระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
ได้ช่วยสร้างปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการประกอบอาชีพของประชาชน เพื่อให้มีรายได้และคุณภาพ
ชีวิตที่ดีต่อไปในอนาคต นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

บ้านแม่ปู้คาเหนือ ตำบลแม่ปู้คา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีสภาพเป็นที่ราบลุ่ม สูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ ๓๐๐ เมตร มีลำน้ำแม่ปู้คาไหลผ่าน ประสบปัญหา การพังทลายของดินและวัชพืชปกคลุมลำน้ำ ทำให้ประสิทธิภาพ การส่งน้ำและการระบายน้ำลดลง

นายชัชชัย เทียงวิบูลย์วงศ์
กองประชาสัมพันธ์

พระเมตตาสู่ประชาชน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมรับโครงการประตुरะบายน้ำบ้านแม่ปู้คา พร้อมระบบส่งน้ำ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๓ สามารถส่งน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านแม่ปู้คาเหนือ หมู่ที่ ๕ จำนวน ๓๓๔ ครัวเรือน ราษฎรจำนวน ๘๗๐ คน รวมถึงใช้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนลำน้ำแม่ปู้คาในพื้นที่บ้านแม่ปู้คา ให้ราษฎรมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะในช่วงหน้าแล้ง

นอกจากนี้ ยังช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรของราษฎร ประมาณ ๒๗๕ ไร่ (สามารถขยายพื้นที่รับประโยชน์ ได้อีก ๒,๐๐๐ ไร่) มีน้ำเพียงพอในการทำเกษตรกรรม ได้ตลอดทั้งปี ในขณะที่เดียวกันช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ การระบายน้ำของลำน้ำแม่ปูด้าให้ดียิ่งขึ้น สามารถควบคุม ปริมาณน้ำในช่วงฤดูน้ำหลากให้เหมาะสมกับศักยภาพการ รองรับน้ำของพื้นที่ เป็นการบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ราษฎรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เนื่องจากมีผลผลิตทางการเกษตรอย่างต่อเนื่องและ รายได้เพิ่มขึ้นอีกด้วย

สนองพระราชดำริ

คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ให้การสนับสนุน งบประมาณแก่กรมชลประทาน เพื่อดำเนินการ ก่อสร้างประตุน้ำระบายน้ำ กิจกรมระบบส่งน้ำ ความยาว ๒๙๒ เมตร กิจกรมจัดหาและติดตั้ง เข็มพัดเหล็ก และกิจกรมจัดหาและติดตั้งบานระบาย พร้อมชุดเครื่องยก โดยดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๕ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเดิน การขยายเขตไฟฟ้า

ชาวซิ่งในพระมหากรุณาธิคุณ

ราษฎรบ้านแม่ปูด้าเหนือ ต่างชาวซิ่งในพระมหากรุณาธิคุณ โดยนายสดี เพ็ญคำ ราษฎรที่ได้รับประโยชน์จากโครงการประตุน้ำระบายน้ำบ้านแม่ปูด้าพร้อมระบบ ส่งน้ำ เล่าว่า ก่อนที่จะมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ช่วงน้ำแล้ง ไม่มีน้ำใช้ ในช่วงที่น้ำหลากน้ำก็ท่วมในหมู่บ้าน การทำนาต้องสูบน้ำ เข้ามา ปัจจุบัน มีน้ำใช้ตลอดทั้งปี ลดค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ ทำให้มีรายได้ เพิ่มขึ้น ครอบครัวมีความสุขมากขึ้น 🌱

รายได้ดี

เห็ดนางฟ้าชนิดนั้น...เป็นแหล่งโปรตีนธรรมชาติ
ปราศจากไขมันมีปริมาณน้ำตาลและเกลือค่อนข้างต่ำ
อุดมไปด้วยวิตามินและเกลือแร่มากมาย
เห็ดที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ นำมาเปิดเป็น
หลักสูตรในการสอนเพาะนั้น มี ๑๒ ชนิด คือ เห็ดนางฟ้า-
เห็ดนางรม-เห็ดนางรมพล-เห็ดขอนขาว-เห็ดนางรมป่า
เห็ดหูหนู-เห็ดหอม-เห็ดหลินจือ-เห็ดหัวลิง-เห็ดเป่าชื่อ-
เห็ดยานางิ-เห็ดนางรมหลวง

๑

การผลิตเชื้อบริสุทธิ์ (แม่เชื้อ)

- ๑.๑ การเตรียมอาหารรุ้น (อาหาร POA)
- ๑.๒ การย้ายเนื้อเยื่อออกเห็ดลงในอาหารรุ้น

ขั้นตอน การเพาะเห็ด ๓ ขั้นตอน

๒

การผลิตหัวเชื้อบนเมล็ดธัญพืช (หรือการขยายเชื้อ)

- ๒.๑ การเตรียมอาหารข้าวฟ่าง
- ๒.๒ การย้ายแม่เชื้อลงอาหารข้าวฟ่าง

๓

การผลิตก้อนเชื้อเห็ดและ
การเปิดดอกเห็ด

- ๓.๑ การบรรจุถุงอาหารเพาะ
- ๓.๒ การถ่ายหัวเชื้อลงบนถุงอาหารเพาะ
- ๓.๓ การบ่มเส้นใยเห็ด
- ๓.๔ การเปิดดอกเห็ดและการดูแล

จ่ายแพงทำไม ?

การผลิตก้อนเชื้อลดต้นทุน...
จากเห็ด ๓ ชนิด เห็ดหอม-หลินจือ-นางฟ้า

รายการ	เชื้อเสีย ไม้จำตา	เชื้อเสีย ไม้มะม่วง	เห็ดหอม	วัสดุเพาะเชื้อเสียไม่ยงพารา		
	เห็ดหอม	เห็ดหลินจือ	เห็ดนางฟ้า ภูฎาน ๒	เห็ดหอม	เห็ดหลินจือ	เห็ดนางฟ้า ภูฎาน ๒
ต้นทุน ก้อนเชื้อ (บาท/ก้อน)	๔.๓ บาท	๔.๕ บาท	๕ บาท	๘ บาท	๗ บาท	๖.๕๐ บาท
ความจุของ โรงเรือน (ก้อน)	๑,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๑,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
ผลผลิต (กรัม/ก้อน)	๑๒๐ กรัม สด	๓๔.๒๐ กรัม	สด ๒๐๐ กรัม	สด ๑๒๐ กรัม สด	๓๐ กรัม สด	๓๕๐ กรัม สด
ผลผลิต (กก./รุ่น/ โรงเรือน)	๑๒๐ กก. สด	๖๘.๔๐ กก. สด ๑๓.๖๘ กก. แห้ง	๔๐๐ กก. สด	๑๒๐ กก. สด	๗๐ กก. สด ๑๕ กก. แห้ง	๗๐๐ กก. สด
ราคาสผลผลิต (บาท/๑ กก.)	๑๐๐-๑๖๐ (น้ำหนักสด)	๑,๕๐๐-๒,๐๐๐ (น้ำหนักแห้ง)	๓๐-๘๐ (น้ำหนักสด)	๑๕๐- ๑๘๐	(น้ำหนักสด) ๑,๕๐๐-๒,๐๐๐	(น้ำหนักแห้ง) ๕๐-๘๐ (น้ำหนักสด)
ระยะเวลา การบ่ม ก้อนเชื้อ (วัน)	๖๑	๔๙	๓๐	๑๒๐	๔๙	๓๐
ระยะเวลา เก็บผลผลิต (วัน)	๗๐	๑๐๐-๑๑๐	๖๖	๑๐๐-๑๑๐	๔๙	๓๐
จำนวนครั้ง ผลิตต่อปี (รุ่น)	๑	๑	๒	๑	๑	๑
ต้นทุน (บาท)	๔,๓๐๐	๙,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๔,๐๐๐	๑๓,๐๐๐
รายได้ (บาท) จาก ๑ รุ่น	๑๒,๐๐๐- ๑๘,๐๐๐	๒๐,๕๒๐- ๒๗,๓๖๐	๑๒,๐๐๐- ๑๖,๐๐๐	๑๘,๐๐๐- ๒๖,๐๐๐	๒๗,๐๐๐- ๓๐,๐๐๐	๑๘,๐๐๐- ๒๖,๐๐๐
กำไร (บาท)	๗,๐๐๐- ๑๔,๐๐๐	๑๑,๕๒๐- ๑๘,๓๖๐	๒,๐๐๐- ๒๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐- ๑๕,๖๐๐	๑๓,๐๐๐- ๑๖,๐๐๐	๑๕,๐๐๐- ๑๓,๐๐๐

"ผีเสื้อพระราช" ดินดี

ฐิตพด ฐิตธวัช ผู้รับรางวัลสดกดี
รักษาธรรมชาติทางสิ่งแวดล้อม
มีฐานะยากจนเพียงพิกเดียวอ่าน
กอบประดามดอันลอมดางใจไม่ยอม

พนธธิ ผูกพันรักแต่สืบสุนทร
สืบสร้างบุญบำเพ็ญธรรมนำสมบัติ
วิธธานผู้มุ่งมั่นมั่นสืบสม
ล้วนเพาะบ่มครุดีดินดีพัฒนาดีไทย

สวัสดีครับ ผมชื่อ **อ๊อฟ นายฐิตพด พนธธิ** เป็นชาวอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ปัจจุบันรับราชการครู ณ โรงเรียนชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ขณะที่ผมเป็นนักศึกษา มีโอกาสได้เข้าค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ รุ่นที่ ๘ ทำให้ได้รับความรู้ต่างๆ มากมายจากการเข้าค่ายครั้งนั้น เช่น การบริหารจัดการเงิน การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นสื่อถ่ายทอดความรู้ที่สำคัญ คือการทำ **"โครงการผีเสื้อพระราช"**

ปัจจุบันที่บ้านของผม มีสวนเล็กๆ ที่อุดมไปด้วยพืชผักสวนครัว โดยพ่อ แม่ และพี่ชาย ปลูกเอาไว้สำหรับรับประทานกันในครอบครัว หากมีเหลือก็นำไปค้าขายเพื่อเป็นรายได้ช่องทาง ผมมีความสุขทุกครั้งเมื่อได้กลับบ้าน เพราะรอบบ้านรายล้อมด้วยความเขียวขจีของต้นไม้ใหญ่ๆ และพืชผักนานาชนิด

ดามรู้ที่ได้รับนับประปีใช้ ณ บ้านไร่สวนนวลใจไม่ยอมเท
ปลูกผักกินกันในดินเร ไร่โตกเตรียมปลูกแท้แน่นอนจริง

ยามเย็นของท้ายสัปดาห์ผมมักจะกลับมาหาครอบครัว กิจกรรมเล็ก ๆ ที่เราทำร่วมกันแต่มีความสุขทางใจมากมายนั่นคือ การช่วยกันดูแลพืชผักหรือเก็บผลผลิตมารับประทานและค้าขายบ้าง ตามโอกาส หากใครกำลังหากิจกรรมที่บำบัดจิตใจหรือผ่อนคลาย จากความเหน็ดเหนื่อยจากการทำงาน อาจลองนำไปปรับใช้กัน ได้เนะครับ นอกจากนี้ยังสร้างความอบอุ่นในครอบครัวได้อีกด้วย

เทคโนโลยีถ่ายทำวีดิทัศน์ หรือผู้นำรุ่นนักเรียนเพื่อศึกษา เปิดชมรมด้วยทอตอลออดผา ภูมิปัญญาชาวระยองขบขวดใจ

จากการที่ผมได้ไปร่วมค่ายครั้งนั้น มีพี่ ๆ วิทยากรถ่ายทอตอลออด การถ่ายทำวีดิทัศน์เพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์งานในพระราชดำริ ผมก็นำมา ปรับใช้กับการเรียนการสอนเสมอมา ซึ่งในขณะนั้นที่โรงเรียนผมได้เปิดชมรม การสื่อสารมวลชน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกเขียนบท พิธีกร และถ่ายทำ วีดิทัศน์ ซึ่งในตอนล่าสุดได้นำนักเรียนไปเรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้านในงาน ดอกจูดบาน ซึ่งเป็นงานประจำของอำเภอชะอวด ภายในงานประกอบ ไปด้วยสินค้าจากภูมิปัญญาชาวบ้าน เช่น เสื้อกระจุ๊ด กระเป่ากระจุ๊ด ขนมหองพับ นอกจากนี้นักเรียนจะได้ฝึกทักษะทางวิชาการแล้วสิ่งที่ได้เรียนรู้ ทางอ้อม คือ การอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้านที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตอย่างพอมิ พอกินและรู้จักพึ่งพาตนเอง ซึ่งนักเรียนอาจมีแนวคิดใหม่ๆ ที่สามารถนำมา เลี้ยงชีพของตนเองได้ในอนาคต ซึ่งผู้อ่านทุกท่านสามารถไปเยี่ยมชมเพื่อเป็น กำลังใจได้ทางลิงก์ <https://youtu.be/RQ7ez1d3Etk> นะครับ

มาถึงสาระสำคัญที่สุดที่ผมจะเล่าสู่กันฟัง ตั้งแต่ได้เป็นครูมา ผมตั้งปณิธานกับตัวเองเสมอว่า

“จะด้อยกว่าหน้าที่ครูข้อที่ครู”

ผมพยายามบูรณาการความรู้ที่นอกเหนือตำราเรียนร่วมกับวิชาภาษาไทย ในระยะปีการศึกษาที่ผ่านมา ผมได้จัดการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรม Butterfly models ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่ผมและเพื่อน ๆ ได้ร่วมกันคิดเพื่อจัดทำโครงการผีเสื้อพระราชา ตั้งแต่สมัยผมเป็นนักศึกษา โดยการนำมาใช้นั้นได้ปรับปรุงรูปแบบให้เข้ากับบริบทของนักเรียนและโรงเรียน ในวันที่ ผมจะเขียนเล่าเพื่อเป็นวิทยาทานแก่ผู้อ่านทุกคนครับ

นวัตกรรม Butterfly models จากโครงการผีเสื้อพระราชา เป็นแนวทางการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสอดแทรกแนวพระราชดำรินักเรียนมีวิธีการดำเนินการดังนี้

ระยะที่ ๑ ทบใจ

นักเรียนร่วมกิจกรรมปลูกป่าในใจคน โดยครูละลายพฤติกรรม สร้างความรู้ความเข้าใจ และสร้างแรงบันดาลใจแก่นักเรียนให้มีทัศนคติที่ดีในการอ่าน และเห็นคุณค่าของการอ่าน โดยยกตัวอย่างนักอ่านที่ประสบความสำเร็จ และเปิดเวทีให้นักเรียนมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรื่องราวที่ชื่นชอบจากการอ่าน ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้สามารถจุดประกายการอ่านของพวกเขาขึ้น หากเป็นผีเสื้อก็คือการฟักไข่เพื่อให้เป็นหนอนที่พร้อมจะออกมาสู่โลกภายนอกที่กว้างใหญ่

ระยะที่ ๒ หนุน

เมื่อนักเรียนมีแรงบันดาลใจในการอ่านหนังสือแล้ว จะเปรียบเหมือนกับหนอนที่กำลังโหยหาอาหาร แต่นักเรียนเหล่านี้จะโหยหาความรู้ จึงใช้โอกาสนี้จัดกิจกรรมทำงานอย่างมีความสุข โดยให้เขาได้สั่งสมการอ่านผ่านการชิมชั้บหลักการทำงานและการพัฒนาเพื่อช่วยเหลือให้ราษฎรอยู่ดีกินดีและมีความสุข จากหนังสือ “ตามรอยชุมชนทรัพยากรภูมิดี” และ “จอมปราษฎ์แห่งการพัฒนา” จากนั้นให้เขาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันหน้าชั้นเรียน

ระยะที่ ๓ ดักแด้

นักเรียนร่วมกิจกรรมไม่ยึดตำรา โดยนักเรียนวางแผนการนำความรู้จากการอ่านปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเขียนเรื่องราวผ่านจินตนาการหัวข้อ "ศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ" กลวิธีนี้เป็นการให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้ที่ได้จากการอ่าน นำสู่แนวทางการปฏิบัติ หากยังไม่แม่นยำในเนื้อหาหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม นักเรียนก็จะสามารถค้นหาหนังสือหรือแหล่งความรู้เพื่ออ่านเพิ่มเติมได้ ความรู้ที่ตกตะกอนนี้ถือเป็นการเน้นย้ำถึงความรู้เกี่ยวกับศาสตร์พระราชาศาสตร์ที่สามารถนำไปต่อยอดสร้างจินตนาการออกมาผ่านงานเขียนได้อย่างสร้างสรรค์ เปรียบดังการฉายงานผ่านภาษา และพร้อมที่จะกลายเป็นผีเสื้อที่โบยบินให้โลกได้สดใสและสร้างประโยชน์แก่สังคมต่อไป

ระยะที่ ๔ ผีเสื้อ

นักเรียนร่วมกิจกรรมการพึ่งพาตนเองที่ยั่งยืน และดำเนินประโยชน์ส่วนรวม คือ นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามสิ่งที่นักเรียนได้วางแผนไว้ในงานเขียนหัวข้อ "ศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ" เช่น นักเรียนบางคนถ่ายทอดความรู้จากการอ่านส่งต่อให้ผู้อื่นรับฟังโดยใช้สื่อออนไลน์เป็นตัวกลาง บ้างนำตนเองเป็นนักประชาสัมพันธ์ถือเป็นการช่วยเหลือสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน บ้างนำความรู้จากหนังสือจอมปรชญ์แห่งการพัฒนา ตอนเรียบง่ายประหยัด มาปรับใช้ในการรู้จักอดออม โดยออมทรัพย์กับธนาคารโรงเรียนและใช้สิ่งของให้เกิดประโยชน์สูงสุดในชีวิตประจำวัน ซึ่งสิ่งที่นักเรียนสะท้อนผ่านการปฏิบัตินั้นล้วนเกิดจากการซึมซับจากการอ่าน ซึ่งในอนาคตนักเรียนเหล่านี้ก็จะเป็นผู้รักการอ่านและส่งต่อเรื่องราวเกี่ยวกับศาสตร์พระราชชาติแก่เพื่อน ๆ เมื่อนักเรียนทำเช่นนี้และเห็นผลว่าเกิดประโยชน์ก็จะสามารถต่อยอดในการค้นหาเรื่องราวที่น่าเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตอันจะส่งผลดีต่อไป

ผีเสื้อน้อยโบยบินสู่ถิ่นเกิด
คาบเป็นเมล็ดสืบโคตรบรรพชนวิดี
ผ่านการอ่านนำปฏิบัติฮีชาดี
ณชะอวด ดินนี้ "ผีเสื้อพระราช"

ผลิตภัณฑ์จากยอดดอย สู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต

ภาพบทความ : พลวรรณี สายะเสรี
นายช่างภาพ กองประชาสัมพันธ์

คอลัมน์เรื่องเล่าจากหลังกล้องในวารสาร ฉบับนี้ ชวนทุกท่านไปพบกับผลิตภัณฑ์อันเป็นผลผลิตจากสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บ้านปางขอน จากพระปรีชาของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงแก้ปัญหาการบุกรุกพื้นที่แนวกลางป่า เพื่อปลูกฝืน จนได้มีการต่อยอดมาจากการให้ความรู้แก่ชาวไทยภูเขาได้ปลูกพืชเศรษฐกิจ ประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้ชาวไทยภูเขาแทนการปลูกฝืน นั่นคือ “กาแฟอาราบิก้าบ้านปางขอน”

ด้วยกาแฟอาราบิก้าเป็นสายพันธุ์ที่เจริญเติบโตในพื้นที่ที่มีอากาศเย็น ดังนั้นพื้นที่บนยอดดอยจึงเหมาะอย่างยิ่งในการเพาะปลูกกาแฟสายพันธุ์นี้ การปลูกอยู่บนยอดเขาที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลถึง ๑,๒๕๐ เมตร จึงทำให้ต้นกาแฟไม่ได้รับสิ่งรบกวน อีกทั้งสัมผัสกับอากาศที่บริสุทธิ์ตลอดปี ส่งผลให้เมล็ดพันธุ์ที่ได้มานั้นมีคุณภาพในระดับสากลเลยทีเดียว และอีกปัจจัยหนึ่งคือเรื่องดินภูเขา ณ บ้านปางขอน ส่งผลทำให้กาแฟอาราบิก้าบ้านปางขอนมีรสชาติที่เป็นเอกลักษณ์ไม่เหมือนใคร ทางสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงฯ บ้านปางขอน จึงได้กระจายองค์ความรู้นี้สู่ชาวไทยภูเขาได้เพาะปลูก สร้างอาชีพสร้างรายได้ และในปัจจุบันนี้ “บ้านปางขอน” นับเป็นแหล่งปลูกกาแฟอาราบิก้าขึ้นดี มีชื่อเสียงเริ่มเป็นที่รู้จักออกไปอย่างกว้างขวาง ได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับของนักดื่มกาแฟทั้งในประเทศอีกด้วย

ดังนั้น ด้วยสัญญาอนุญาตของการเป็นคนหลังกล้อง ทำให้การเดินทางไปปฏิบัติราชการในครั้งนั้น จึงได้เก็บภาพสวย ๆ มาฝาก ด้วยสภาพแสงที่สวยงาม และผลิตภัณฑ์อันน่าภาคภูมิใจของแผ่นดินอีกด้วย 🌿

เรื่องเล่าจากหลังกล้อง

สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงฯ แห่งใหม่
เชียงใหม่ - Chiang Mai - Thailand

ผลิตภัณฑ์หัตถกรรม จักสานกระจูด

ผลิตภัณฑ์กระจูดพัฒนาขึ้นมาใหม่โดยไม่ตัดยืมริมด้วยผ้าหรือหนังแท้ และหนังเทียมแล้วนำมาสอดติดกันขึ้นเป็นรูปทรงต่าง ๆ เช่น กระเป๋า กระเป๋า ตราสารี พัด พวงกุญแจ ฯลฯ

ผลิตภัณฑ์สบู่กลีเซอรีน

ทำความสะอาดผิวหน้า และผิวกาย อุดมไปด้วยแร่ธาตุ และวิตามินที่มีประโยชน์ ช่วยบำรุงผิวพรรณ

ผลิตภัณฑ์กลุ่มผ้าทอ บ้านทรายขาว

สวย ใสสบาย เป็นผ้าทอมือ

สายไทย
กระสวยทอง

สายขอ

สายดอกขจร
๑๒ แก้วเหยียน

สนใจสั่งซื้อได้ที่

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
เลขที่ ๙๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลละลุอู่น้อย อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ๙๖๐๐๐

www.pikunthong.com
E-mail : cpt_1@idd.go.th
โทร. ๐๗๕ ๖๑๐๑๓, ๗๘

แบบสอบถามความพึงพอใจวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๓/๒๕๖๕

ข้อมูลส่วนบุคคล

๑. ตำแหน่ง ชื่อ นามสกุล
- อาชีพ ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ นักเรียน/นักศึกษา
พนักงานในหน่วยงานเอกชน สื่อมวลชน
เครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียง บุคคลทั่วไป
ผู้ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ของสำนักงาน กปร.
- หน่วยงาน
- โทรศัพท์
๒. ที่อยู่ (จัดส่งของรางวัลสำหรับผู้ร่วมกิจกรรม)

ความพึงใจต่อคอลัมน์ต่าง ๆ ของวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๓/๒๕๖๕

	มาก	ปานกลาง	น้อย
๑) สืบสาน รักษา ต่อยอด สร้างสุขปวงประชา	☐	☐	☐
๒) ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชากรทั่ว	☐	☐	☐
๓) ตัวอย่างความสำเร็จ	☐	☐	☐
๔) ตามรอยพระราชปณิธาน	☐	☐	☐
๕) ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	☐	☐	☐
๖) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	☐	☐	☐
๗) ศูนย์ศึกษาฯ นำพาอาชีพ	☐	☐	☐
๘) สุขพอที่พอเพียง	☐	☐	☐
๙) เรื่องเล่าจากหลังกล้อง	☐	☐	☐
๑๐) ผลิตภัณฑ์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	☐	☐	☐

Q คำถามประจำวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๓/๒๕๖๕

- การกิจของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีอยู่ ๓ ชื่อ คืออะไรบ้าง

.....

.....

.....

คณะบรรณาธิการฯ มีของรางวัลสำหรับผู้มีส่วนร่วมตอบคำถามครบถ้วน และเขียนข้อความได้โดนใจ ทั้งนี้ สามารถตอบผ่าน QR Code ด้านล่างนี้ หรือร่วมกิจกรรมทาง Facebook: สำนักงาน กปร. ภายในวันศุกร์ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖ โดยสำนักงาน กปร. จะติดต่อกลับผู้ที่ได้รับรางวัลต่อไป

* ขอขอบคุณที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นต่อวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และร่วมกิจกรรมตอบคำถาม

- * ขอความกรุณาแจ้งยืนยัน หรือยกเลิกการรับวารสาร
- ยืนยันรับต่อไป ยกเลิกการรับวารสาร

สำนักงานคณะกรรมการ
และร่วมตอบคำถามเพื่อรับของรางวัล

สามารถลงทะเบียนสำรวจมายัง สำนักงาน กปร. ได้โดยไม่ต้องพิมพ์ตราไปรษณียากร หรือทางโทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๔๕๖๑ - ๒ หรือสแกนผ่านทพ QR Code ข้างต้นนี้

(พื้นที่ส่วนนี้สำหรับโฆษณา)

บริการธุรกิจฉบับ

ใบอนุญาตเลขที่ ปณ. (น) / 3981 ปณฝ. ทำเนียบรัฐบาล
ถ้าหากส่งในประเทศไม่ต้องแนบตราไปรษณียากร

สำนักงาน กปร.
ตู้ ปณ. ๗
ปณฝ. ทำเนียบรัฐบาล
กรุงเทพมหานคร
๑๐๓๐๒

วารสาร *อันเนื่องมาจาก* *พระราชดำริ*

ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๕

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจ แนวพระราชดำริ ที่ได้พระราชทานไว้สำหรับเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนา รวมถึงการอนุรักษ์หรือรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งพัฒนาอาชีพให้บังเกิดความยั่งยืน
๒. เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ และผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ ในทุกภูมิภาคของประเทศ ในการนำไปศึกษาหาความรู้ และสร้างแรงบันดาลใจให้นำไปประยุกต์ใช้ได้ต่อไป
๓. เพื่อเป็นสื่ออีกช่องทางหนึ่งในการขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำรินี้ไปสู่สาธารณชนได้อย่างแพร่หลายมากขึ้นและสามารถนำไปเป็นเอกสารอ้างอิงได้

โปสรราง

บทความและข้อเขียนต่าง ๆ ในวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ไม่ใช่มติความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ (สำนักงาน กปร.) หากมีความประสงค์จะนำข้อมูลไปเผยแพร่ โปรดระบุแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย

ดำเนินการโดย

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ (สำนักงาน กปร.)
อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี เลขที่ ๒๑๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

 www.rdpb.go.th

 RDPBProject

 สำนักงาน กปร.

 rdpbjournal@gmail.com

 ๐ ๒๕๔๗ ๕๕๐๐-๖

 ๐ ๒๕๔๗ ๕๕๖๒

 ISSN : 1685-8234

คณะอำนวยการ

๑) นายลลิต	ดอนอลีห์	เลขาธิการ กปร.
๒) นายปวิตร	นระระรัตน	รองเลขาธิการ กปร.
๓) นางสาวอุศรีย์	ฐิโปทอง	รองเลขาธิการ กปร.
๔) นายสมศักดิ์	เพิ่มเกษร	รองเลขาธิการ กปร.
๕) นางสาวพร	ตติรินทร์	ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ
๖) นายหทัย	วสุนันต์	ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ
๗) นางพิชญดา	หัตถภาค	ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา
๘) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑		
๙) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒		
๑๐) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓		
๑๑) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔		
๑๒) ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผล		
๑๓) ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ		
๑๔) ผู้อำนวยการกองพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำรินี้		
๑๕) ผู้อำนวยการกองการศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำรินี้		
๑๖) ผู้อำนวยการกองแผนงานและบุคลากร		
๑๗) ผู้อำนวยการกองกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์		
๑๘) ผู้อำนวยการกองการศึกษาด้านพัฒนาระบบบริหารและคุณธรรม		
๑๙) ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ		

คณะบรรณาธิการ

๑) นางอรอนันต์	วุฒิน	หัวหน้าคณะบรรณาธิการ
๒) นายวีระ	หัตถภาค	คณะบรรณาธิการ
๓) นายปริญญาวัฒน์	วัชรชยาภากร	คณะบรรณาธิการ
๔) นายอภิชาติ	สรวิสูตร	คณะบรรณาธิการ
๕) นางสาวสมลักษณ์	บุญนาค	คณะบรรณาธิการ
๖) นางสาวสุดารัตน์	คูสินธุ์	คณะบรรณาธิการ
๗) นายวิชาญ	ธีระสิบลกุล	คณะบรรณาธิการ
๘) นางสาวอภิญญา	แก้วประมุขกุล	คณะบรรณาธิการ
๙) นางสาวบุษพรพรรณ	อุตรระ	คณะบรรณาธิการ
๑๐) นางสาวอังคณา	ช่อประพันธ์	คณะบรรณาธิการ
๑๑) นายพงศกร	แช่มสี่ม	คณะบรรณาธิการ
๑๒) นางวิไล	หมอกอูน	คณะบรรณาธิการและเลขานุการ
๑๓) นางสาวสุทธิพา	อาศิริพจน์	คณะบรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔) นายไฉตชัย	อุ้นใจ	คณะบรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕) นางสาวสุกฤตา	นุชรัชชา	คณะบรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ

พิมพ์ที่

บริษัท ธนอรุณการพิมพ์ จำกัด ๕๕๗/๖-๗ ถนนพระสุเมรุ แขวงปทุมวัน เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๖๐๓๓-๕ โทรสาร ๐ ๒๒๒๐ ๒๕๘๘-๘
E-mail : thanaroon19@gmail.com

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ จัดทำขึ้นเพื่อแจกจ่าย ห้าหมื่นจำนวน

นิตกรรมทอผ้าทอผ้าลายเพชรบุรี กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านรางจิก
ตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี